

ห้องสมุดคณะเทคโนโลยีการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

การรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

The Perception of the King Mongkut 's Institute of Technology Lardkabang
Bachelor Degree Student on Convention on International Trade in
Endangered Species of Wild Fauna and Flora

T096124

โดย

นางสาวรัตติกาล เพ็ชรสังหาร

ฟพ.

ร 365 ก

2548

เลขหมู่.....

เลขทะเบียน..... 96124

วันเดือนปี..... 2 JUN 2009

เสนอ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ

ภาควิชาเทคนิคเกษตร

คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กทม.

เรื่อง

การรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

The Perception of the King Mongkut ' s Institute of Technology Lardkabang
Bachelor Degree Student on Convention on International Trade in
Endangered Species of Wild Fauna and Flora

โดย

นางสาวรัตติกาล เพ็ชรสังหาร

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตร

วท.บ. (พัฒนาการเกษตร)

เมื่อวันที่ 21 เดือน มี.ค. พ.ศ. 2548

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ

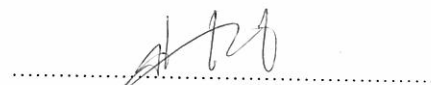
(อาจารย์ ดร. กนก เลิศพานิช)

กรรมการปัญหาพิเศษ

(ผศ. ศุภสมบุรณ์ อึ้งรัตนกร)

หัวหน้าภาควิชา

(อาจารย์ สุขุมารณ์ ชันศรี)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง : การรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

โดย : นางสาวรัตติกาล เพ็ชรสังหาร

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์บัณฑิต (พัฒนการเกษตร)

สาขาวิชา : พัฒนาการเกษตร

ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ :

(อาจารย์ ดร. กนก เลิศพานิช)

21 / ๖.๓. ๒๕๕๘

การศึกษาการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES) ของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES) ของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อันจะเป็นแนวทางให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ใช้ข้อมูลดังกล่าวให้เกิดประโยชน์ด้านต่าง ๆ ต่อไป

ตัวอย่างที่ใช้วิเคราะห์และศึกษาข้อมูลในครั้งนี้ คือ นักศึกษาในระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 259 คน จากจำนวนทั้งหมด 10,661 คนโดยคิดเป็นร้อยละ 2 ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ โดยการสอบถามนักศึกษาในแต่ละคณะแบ่งออกเป็นภาควิชาและสาขาตามขั้นตอนโดยการจับฉลาก แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีทางสถิติวิเคราะห์ในเชิงปริมาณและวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา ซึ่งผลการสรุปได้ดังต่อไปนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาคือการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ทั้งหมด 259 คน ผลการศึกษา พบว่า มีการรับรู้ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 17.4 มีการรับรู้ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 5.0 มีการรับรู้ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 2.7 และไม่มีการรับรู้เลย คิดเป็นร้อยละ 74.9 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใกล้จะสูญพันธุ์น้อยมาก คิดเป็นร้อยละ 25.1 แต่พบว่าผู้ที่ไม่รับรู้มีจำนวนมากถึงร้อยละ 74.9 ซึ่งส่วนใหญ่แล้วช่องทางในการรับรู้ สื่อที่รับรู้ สื่อที่สนใจและติดตาม และสื่อที่ต้องการให้นำเสนอมากที่สุด คือ สื่อวิทยุโทรทัศน์ และเนื่องจากว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่รับรู้เรื่องอนุสัญญาฯ จึงต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์และนำเสนอข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกี่ยวกับอนุสัญญาฯ นี้ และผู้ที่มีการรับรู้ก็ต้องการให้มีการส่งเสริมเกี่ยวกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสัตว์ป่าและพืชป่าอย่างจริงจัง พร้อมทั้งดำเนินคดีต่อผู้ที่กระทำผิดอย่างเด็ดขาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำนิยม

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เพราะได้รับความอนุเคราะห์และช่วยเหลือจากอาจารย์หลายๆ ท่านในภาควิชาโดยเฉพาะ อาจารย์ ดร. กนก เลิศพานิช ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ ที่ช่วยแนะแนวทางให้คำปรึกษาและช่วยในการแก้ไขข้อผิดพลาดประการต่างๆ ในการทำปัญหาพิเศษในครั้งนี้ รวมถึง ผศ. ศุภสมบุญ อึ้งรัตนกร กรรมการปัญหาพิเศษ ที่คอยให้คำปรึกษาและคอยชี้แนะในข้อบกพร่องต่างๆ อาจารย์ในภาควิชาทุกท่าน ข้าพเจ้ารู้สึกซาบซึ้งในพระคุณ จึงขอกราบขอบพระคุณ ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทุกคนที่สละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือในเรื่องต่างๆ พร้อมทั้งช่วยชี้แนวทาง ตลอดจนกำลังใจจนทำให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณทุกคนในครอบครัวของข้าพเจ้าที่ให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจให้ทุกครั้งที่มีปัญหา

ขอขอบพระคุณจากใจจริง

รัตติกาล เพ็ชรสังหาร

7 มีนาคม 2548

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	(ก)
คำนิยาม	(ค)
สารบัญตาราง	(ง)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา	2
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
ขอบเขตและข้อจำกัดของการศึกษา	2
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	2
บทที่ 2 การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง	3
การรับรู้	5
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้	6
กระบวนการรับรู้	7
กระบวนการเลือกสรรการรับรู้	7
วิธีการจัดระเบียบการรับรู้	8
ประวัติความเป็นมาของไซเตส	9
สาระสำคัญของไซเตส	9
องค์กรในอนุสัญญาไซเตส	24
มาตรการที่ประเทศภาคีต้องปฏิบัติ	26
ระบบการควบคุมการส่งออกและนำเข้าซึ่งชนิดพืชหรือสัตว์ตามอนุสัญญาไซเตส	27
การดำเนินงานของประเทศไทยเกี่ยวกับไซเตส	28
ประโยชน์จากการเป็นสมาชิกภาคีอนุสัญญาไซเตส	28
กฎหมายและพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง	29
สถานการณ์ปัจจุบันของไซเตสในประเทศไทย	31
ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับไซเตส	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	36
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	36
วิธีการสุ่มตัวอย่าง	36
เครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	37
วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล	38
บทที่ 4 ผลการวิจัยและการวิจารณ์ผล	39
ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	39
ตอนที่ 2 ประเมินการรับรู้เรื่องอนุสัญญาไซเตส	42
ตอนที่ 3 ประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอนุสัญญาไซเตส	46
ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องอนุสัญญาไซเตส	50
วิจารณ์ผลการศึกษา	50
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	53
สรุปผลการศึกษา	53
สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	53
ประเมินการรับรู้เรื่องอนุสัญญาไซเตส	53
ประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอนุสัญญาไซเตส	54
ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องอนุสัญญาไซเตส	54
ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานวิจัย	54
เอกสารอ้างอิง	
ภาคผนวก	
แบบสอบถาม	
ระยะเวลาในการดำเนินงาน	
งบประมาณในการดำเนินงาน	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม	36
ตารางที่ 2 จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างในแต่ละคณะ	38
ตารางที่ 3 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	41
ตารางที่ 4 จำนวนผู้ที่รู้จักและไม่รู้จักอนุสัญญาไซเตส	42
ตารางที่ 5 ระยะเวลาที่รับรู้เรื่องอนุสัญญาไซเตส	43
ตารางที่ 6 ช่องทางการรับรู้ของผู้ที่รู้จักอนุสัญญาไซเตส	44
ตารางที่ 7 สื่อที่รับรู้มากที่สุด	44
ตารางที่ 8 สื่อที่สนใจและติดตามในการรับรู้มากที่สุด	45
ตารางที่ 9 สื่อที่ต้องการให้นำเสนอมากที่สุด	45
ตารางที่ 10 ประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอนุสัญญาไซเตส	46
ตารางที่ 11 สาเหตุที่ไม่รู้เกี่ยวกับอนุสัญญาไซเตส	48
ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของระดับการรับรู้เรื่องอนุสัญญาไซเตส	48

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1
บทนำ
(Introduction)

ความสำคัญของปัญหา (Statement of the Problem)

ในอดีตนั้นประเทศไทยถือเป็นประเทศที่มีทรัพยากรชนิดพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าที่อุดมสมบูรณ์มากประเทศหนึ่ง แต่ขณะเดียวกันก็เป็นประเทศที่มีการทำการค้าชนิดพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าทั้งในและนอกประเทศเป็นปริมาณมาก สัตว์ป่าและพันธุ์พืชป่าหลายชนิดที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศไทยและมีคุณค่าทางเศรษฐกิจหลายชนิด เช่น จระเข้ น้ำจืด และพันธุ์พืชป่าในตระกูลกล้วยไม้เป็นส่วนนี้ใหญ่ อาทิ พ้ามุ่ย เอื้องปากนกแก้ว รองเท้านารี ต่างก็ลดจำนวนลงจนอยู่ในสถานะน่าเป็นห่วง

อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (The Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora : CITES) จึงเกิดขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าและพืชป่าในโลกเพื่อประโยชน์แห่งมวลมนุษยชาติของชนรุ่นนี้และรุ่นต่อไป โดยเน้นทรัพยากรสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์หรือถูกคุกคามจนอาจเป็นสาเหตุให้สูญพันธุ์ได้ในอนาคต มีการสร้างเครือข่ายทั่วโลกในการควบคุมการค้าระหว่างประเทศทั้งสัตว์ป่าและพืชป่าตลอดจนผลิตภัณฑ์จากสิ่งมีชีวิตดังกล่าว อย่างไรก็ตามการใช้ประโยชน์สิ่งมีชีวิตเหล่านี้ยังพบได้อีกหลายประการไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา การกีฬา สันทนาการ บุคคลทั่วไปจึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรดังกล่าว ก่อนกระบวนการส่งเสริมการอนุรักษ์จะเกิดขึ้นยังต้องการข้อมูลเบื้องต้นในการดำเนินการ ดังนั้น การศึกษาถึงการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ จึงเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็นอย่างมากที่จะต้องทำการศึกษาเพื่อการนำไปสู่การส่งเสริมการอนุรักษ์อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว การศึกษาถึงการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังจึงเกิดขึ้น เพื่อให้ทราบถึงการรับรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสถาบันฯ ว่ามีความรู้เกี่ยวกับเรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์นี้มากน้อยเพียงใด สามารถใช้เป็นข้อมูลเพื่อส่งเสริมความรู้เรื่องอนุสัญญานี้ในสถาบันเพื่อสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา (Objective of the Study)

เพื่อศึกษาถึงการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการศึกษา (Significance of the Study)

1. ทำให้ทราบถึงการรับรู้เกี่ยวกับอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. ทำให้สามารถนำผลการศึกษาที่ได้เป็นฐานข้อมูลในการส่งเสริมเผยแพร่ความรู้ด้านการอนุรักษ์ภายในสถาบันฯ ในอนาคต

ขอบเขตและข้อจำกัดของการศึกษา (Scope and Limitation)

การทำการศึกษานี้จะทำการศึกษานักศึกษาระดับปริญญาตรีในสังกัดของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังรวมทั้งนักศึกษาจากวิทยาเขตชุมพรที่ศึกษาอยู่ในเขตลาดกระบัง เรื่องการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES) การเก็บข้อมูลเป็นเชิงปริมาณโดยใช้แบบสอบถามทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือน กันยายน พ.ศ. 2547 – กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ (Operational Definition of Terms)

การรับรู้ หมายถึง กระบวนการซึ่งสมองแปลความ หรือตีความของการสัมผัสหรืออาการสัมผัสที่ตนได้รับออกมาเป็นความรู้ ความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับสิ่งเร้า นั้น

การรับรู้เรื่องอนุสัญญาฯ ไชเตล (CITES) หมายถึง สภาพที่นักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังมีความรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES)

นักศึกษา หมายถึง บุคคลที่ศึกษาในระดับปริญญาตรีอยู่ที่สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งเป็นนักศึกษาทุกคนและนักศึกษาจากวิทยาเขตชุมพรที่ศึกษาอยู่ที่วิทยาเขตลาดกระบัง

อนุสัญญาฯ ไชเตล (CITES) หมายถึง อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคีสมาชิก หมายถึง ประเทศซึ่งอนุสัญญาฉบับนี้มีผลบังคับใช้

บัญชีแนบท้ายหมายเลข 1 หมายถึง ชนิดพันธุ์ที่ได้มาจากป่าหรือเป็นของป่า และใกล้จะสูญพันธุ์ จึงห้ามทำการค้าโดยเด็ดขาด (ยกเว้นที่ได้จากการขยายพันธุ์เทียมหรือเพาะพันธุ์ การศึกษา และวิจัย) การนำเข้า และส่งออกซึ่งชนิดพันธุ์ในบัญชีนี้นี้จะต้องคำนึงถึงความอยู่รอด ผลกระทบต่อจำนวนประชากรในธรรมชาติ เป็นสำคัญ การส่งออกจะต้องได้รับอนุญาต ให้นำเข้าจากประเทศผู้นำเข้าเสียก่อน ตัวอย่างชนิดพันธุ์ ได้แก่ กล้วยไม้รองเท้านารี เป็นต้น

บัญชีแนบท้ายหมายเลข 2 หมายถึง ชนิดพันธุ์ที่เหลืออยู่ค่อนข้างน้อย แต่ยังไม่ถึงกับใกล้จะสูญพันธุ์ สามารถทำการค้าได้ (สามารถทำการค้าชนิดพันธุ์ที่ได้มาจากป่าได้ แต่ต้องไม่เป็นการละเมิด กฎหมายภายในประเทศ) ตัวอย่างชนิดพันธุ์ ได้แก่ ต้นหม้อข้าวหม้อแกงลิง เป็นต้น

บัญชีแนบท้ายหมายเลข 3 หมายถึง ชนิดพันธุ์ที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายของประเทศใดประเทศหนึ่ง แล้วขอความช่วยเหลือจากประเทศภาคีให้ช่วยควบคุมการค้าชนิดพันธุ์นั้นด้วย ตัวอย่าง เช่น มะเมื่อย จากประเทศเนปาล และนกขุนทอง จากประเทศไทย เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง

(Review of Related Literature)

การศึกษาเรื่องการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสารทางวิชาการ งานวิจัย และเว็บไซต์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีการนำเอาข้อมูลมาใช้ประกอบการนำเสนอ ซึ่งแบ่งออกเป็นหัวข้อดังต่อไปนี้

- การรับรู้
- ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้
- กระบวนการการรับรู้
- กระบวนการเลือกสรรการรับรู้
- วิธีการจัดระเบียบการรับรู้
- ประวัติความเป็นมาของอนุสัญญาไซเตส
- สาระสำคัญของอนุสัญญาไซเตส
- องค์กรในอนุสัญญาไซเตส
- มาตรการที่ประเทศภาคีต้องปฏิบัติ
- ระบบการควบคุมการส่งออกและนำเข้าซึ่งชนิดพืชหรือสัตว์ตามอนุสัญญาไซเตส
- การดำเนินงานของประเทศไทยเกี่ยวกับอนุสัญญาไซเตส
- ประโยชน์จากการเป็นสมาชิกภาคีอนุสัญญาไซเตส
- กฎหมายและพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง
- สถานการณ์ปัจจุบันของอนุสัญญาไซเตสในประเทศไทย
- ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอนุสัญญาไซเตส
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การรับรู้

การรับรู้ (Perception) หมายถึง กระบวนการซึ่งแต่ละบุคคลเลือกสรร จัดระเบียบและแปลความหมายสิ่งกระตุ้นออกเป็นภาพที่มีความหมายและเป็นภาพรวมขึ้นมา หรืออาจหมายถึงวิธีการที่บุคคลมองโลกที่อยู่รอบๆ ตัว โดยบุคคล 2 คน ซึ่งได้รับสิ่งกระตุ้นอย่างเดียวกัน เงื่อนไขอย่างเดียวกัน แต่จะมีอิทธิพลแสดงการรู้จัก การเลือก การจัดระเบียบ และการแปลความหมายเป็นกระบวนการของแต่ละบุคคลแตกต่างกันไป ซึ่งขึ้นอยู่กับความจำเป็น (Needs) ค่านิยม (Values) และความคาดหวัง (Expectation) โดยสิ่งกระตุ้น ซึ่งเป็นปัจจัยนำเข้าที่ผ่านเข้ามาในประสาทสัมผัสของมนุษย์หน่วยหนึ่ง (ตัวอย่างสิ่งกระตุ้น ได้แก่ ผลិតภัณฑ์ ชื่อตราสินค้า การบรรจุภัณฑ์ การโฆษณาและการส่งเสริมการตลาด ฯลฯ) และหน่วยรับความรู้สึก (Sensory Receptors) ซึ่งเป็นประสาทสัมผัสทั้ง 5 ของมนุษย์ ประกอบด้วย ตา หู จมูก ปาก และผิวหนัง มีบทบาทในการรับรู้ทั้งหมด โดยจะทำหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือทำหน้าที่ร่วมกันในการประเมินและใช้ผลิตภัณฑ์ของผู้บริโภค (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2540) นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความหมายของการรับรู้ไว้มากมายโดยแต่ละความหมายเป็นการพิจารณาการรับรู้แตกต่างกันออกไป ดังนี้

จำเนียร ชวงโชติ และคณะ (2526 : 86) ให้นิยามว่า การรับรู้ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลได้นำเอาสิ่งที่ตนได้เห็น ได้ยิน ได้สัมผัส ได้รู้สึกจากสิ่งเร้าภายนอกรอบตัวบุคคลเข้ามาจัดระเบียบและให้ความหมายโดยอาศัยประสบการณ์เดิมหรือความรู้สึกเดิมออกเป็นความรู้ความเข้าใจที่เกิดขึ้นในจิตใจของตนเอง

ประนอม สโรชมาน (2520 : 52) อธิบายถึงการรับรู้ว่า การรับรู้ หมายถึง การแปลความหมายหรือการตีความ การรับความรู้สึก (sensation) ที่ได้ออกเป็นสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มีความหมาย หรือที่รู้จักเข้าใจ

ลักขณา สรวิวัฒน์ (2530 : 62) ให้ความหมายของการรับรู้ว่า การรับรู้ หมายถึง อากาการสัมผัสที่มีความหมาย (sensation) และการรับรู้เป็นการแปลความ หรือตีความแห่งการสัมผัสที่ได้ออกมาเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมายอันเป็นสิ่งที่รู้จักและเข้าใจกัน

สมัย จิตหมวด (2520 : 100) ได้ให้ความหมายของการรับรู้ไว้ว่า การรับรู้ คืออากาการสัมผัสที่มีความหมาย (sensation) และการรับรู้เป็นการแปลหรือการตีความแห่งสัมผัสที่ได้รับออกมาเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใดที่มีความหมายอันเป็นสิ่งที่รู้จักและเข้าใจกัน และในการแปลความหมายหรือการตีความของการสัมผัสนั้น จำเป็นที่อินทรีย์จะต้องใช้ประสบการณ์เดิมหรือความรู้เดิม หรือความชัดเจนที่มีแต่หนหลัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุโท เจริญสุข (2520 : 24) ได้ให้ความหมายของการรับรู้ไว้ว่า การรับรู้ คือ การรู้จัก สิ่งต่าง ๆ สภาพต่าง ๆ ภาวะต่าง ๆ ที่เป็นสิ่งเร้ามาทำปฏิกิริยากับตัวเรา เป็นการเปลืออาการสัมผัสให้มีความหมายขึ้นเกิดเป็นความรู้ รู้สึกขึ้นเฉพาะตัวสำหรับบุคคลนั้น ๆ

สรุปได้ว่า การรับรู้ หมายถึง กระบวนการซึ่งสมองแปลความ หรือตีความของการสัมผัสหรืออาการสัมผัสที่ตนได้รับออกมาเป็นความรู้ ความเข้าใจของตนเองเกี่ยวกับสิ่งเร้า นั้น

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้

เสรี วงษ์มณฑา (2534) อธิบายว่า มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้หลายประการ ดังนี้

1. การสัมผัส (Sensation) เป็นระบบความรู้สึกที่มีการตอบสนองโดยตรงและทันทีจากสิ่งกระตุ้น เช่น การโฆษณา การบรรจุกิจกรรม ตรายินคำ เป็นต้น จะเห็นว่าการรับสัมผัสเป็นความรู้สึกของมนุษย์ (Human Sensitivity) ซึ่งหมายถึง การเกิดประสบการณ์ของความรู้สึก โดยที่ความรู้สึกต่อสิ่งกระตุ้นจะแตกต่างกัน โดยขึ้นกับคุณภาพของผู้รับรู้ในการรับสัมผัส เช่น การเห็นหรือการได้ยิน เป็นต้น และขึ้นกับจำนวนหรือความเข้มข้นของสิ่งกระตุ้นซึ่งบุคคลเปิดรับข่าวสาร

2. ระดับต่ำสุดที่บุคคลรับรู้ได้ (The Differential Threshold) หมายถึง ระดับต่ำสุด ซึ่งแต่ละบุคคลสามารถสัมผัสกับความรู้สึกได้ นั่นคือระดับต่ำสุดที่ได้รับจากสิ่งกระตุ้น เช่น เสียงที่เบามากจนไม่ได้ยิน ภาพที่เล็กมากจนไม่สามารถมองเห็นได้ เป็นต้น ถ้าสิ่งกระตุ้นมีระดับต่ำกว่านี้จะไม่สามารถรับรู้ได้ ซึ่งระดับต่ำสุดที่บุคคลสามารถรับรู้ได้ นี้ จะช่วยบอกถึงความแตกต่างของการรับรู้บางสิ่งและการไม่รับรู้

3. ขีดขั้นความแตกต่าง (The Differential Threshold) หมายถึง ความแตกต่างน้อยที่สุดที่จะทำให้บุคคลสามารถรับรู้ความแตกต่างได้ หรือความแตกต่างที่ไม่สามารถสังเกตเห็นได้ (Just Noticeable Difference หรือ J.N.D.)

4. ระดับของการรับรู้ แบ่งได้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

4.1 ระดับต่ำสุดที่บุคคลสามารถรับรู้ได้ (Lower Threshold) คือ เป็นบุคคลที่มีการรับรู้เรื่องต่างๆ ได้น้อยมาก

4.2 ระดับสูงสุดที่บุคคลสามารถรับรู้ได้ (Upper Threshold) คือ เป็นบุคคลที่มีการรับรู้เรื่องต่างๆ ได้สูงมาก

4.3 ความแตกต่างต่ำสุดที่บุคคลสามารถรับรู้ได้ (Difference Threshold) คือ เป็นบุคคลที่รับรู้เรื่องต่างๆ แตกต่างจากผู้อื่นมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. การรับรู้โดยไม่รู้ตัว (Subliminal Perception) หมายถึง การรับรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยที่ไม่รู้ตัวว่ากำลังรับรู้สิ่งนั้น สิ่งนี้เรียกว่า การรับรู้ในจิตใต้สำนึก (Conscious Awareness)

กระบวนการการรับรู้

การรับรู้เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางจิตใจ ซึ่งการรับรู้จะเกิดขึ้นได้นั้นจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญหลายประการ (ศุภร เสรีรัตน์, 2540) ดังนี้

1. การรับสิ่งกระตุ้นเข้ามาในจิตใจ (Convayance) คือ การกระทำในการนำความรู้สึกที่ได้รับจากสิ่งกระตุ้นไปยังสมองโดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5 เป็นการนำสิ่งกระตุ้นจากภายนอกไปยังจิตใจที่อยู่ภายใน

2. การประมวลความรู้สึก (Elaborated) เป็นขั้นแรกของการรับรู้ที่เกิดขึ้นในจิตใจ ซึ่งเป็นขั้นที่เกี่ยวข้องกับการจำแนกรายละเอียดของความรู้สึกในจิตใจตามความรู้และประสบการณ์ของแต่ละบุคคล โดยในขั้นนี้บุคคลจะได้รับรู้ถึงความรู้สึกนั้นว่าเป็นอย่างไร นอกจากนี้ความรู้สึกที่เกิดขึ้นจะเกี่ยวข้องกับแรงจูงใจของบุคคล ความโน้มเอียง ความรู้สึก ทศนคติ และความรู้สึกที่เคยมีมาก่อนด้วย

3. ความเข้าใจที่เกิดขึ้นจากสิ่งที่รับรู้ (Comprehension) คือ ความรู้สึก ความเข้าใจที่เกิดขึ้นจากสิ่งที่รับรู้ เมื่อความเข้าใจของความรู้สึกได้เกิดขึ้นในจิตใจ นั่นคือ ความรู้สึกได้เริ่มมีการรับรู้แล้วว่าสิ่งที่รับรู้ นั้นคืออะไร

จะเห็นได้ว่า การเกิดการรับรู้ นั้น จะต้องผ่านกระบวนการรับรู้ทั้ง 3 ประการ จึงจะทำให้บุคคลรับรู้ถึงสิ่งกระตุ้นต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาทางประสาทสัมผัสทั้ง 5

กระบวนการเลือกสรรการรับรู้

การเลือกสรรการรับรู้ (Selective Perception) หมายถึง การเลือกที่จะรับรู้ในสิ่งกระตุ้นที่เกี่ยวข้องกับความต้องการหรือความสนใจของบุคคลแต่ละบุคคล สิ่งกระตุ้นใดไม่ตรงกับความต้องการหรือความสนใจก็จะถูกมองข้ามและไม่สนใจที่จะรับรู้ ซึ่งกระบวนการเลือกสรรการรับรู้ มีดังนี้ (เสวี วงษ์มณฑา, 2534)

1. การเลือกที่จะเปิดรับข้อมูล (Selective Exposure) หมายถึง การที่บุคคลเลือกที่จะรับรู้ข้อมูลในสิ่งที่ต้องการรับรู้เท่านั้น

2. การเลือกที่จะสนใจข้อมูล (Selective Attention) หมายถึง การที่บุคคลเลือกที่จะรับรู้ข้อมูลจากสิ่งกระตุ้นที่ตรงกับความสนใจที่แตกต่างกันของแต่ละบุคคล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การเลือกที่จะแปลความหมายของข้อมูล (Selective Interpretation) หมายถึง การที่บุคคลเลือกที่จะแปลความหมายของข้อมูลที่ได้รับรู้ตามที่บุคคลเข้าใจ ซึ่งการแปลความหมายนี้ขึ้นอยู่กับ ทักษะคิด ความเชื่อ และประสบการณ์

4. การเลือกที่จะจดจำ (Selective Retention) หมายถึง การที่บุคคลเลือกที่จะจดจำข้อมูลที่ได้รับรู้มา

5. การป้องกันการรับรู้ (Defense Perceptual) หมายถึง การที่บุคคลมีจิตใต้สำนึกที่จะหลีกเลี่ยงการรับรู้จากสิ่งกระตุ้นที่เกิดขึ้น เช่น เมื่อสินค้าที่ซื้อมามีคุณภาพไม่ดี ก็หลีกเลี่ยงที่จะรับรู้ว่าคุณภาพไม่ดี และสร้างการรับรู้ว่าคุณภาพดีที่ซื้อมานั้นมีกล่องสวยงามแทน

6. การปิดกั้นการรับรู้ (Perceptual Blocking) หมายถึง การที่ผู้บริโภคป้องกันตนเองจากสิ่งกระตุ้นที่มีมากมายซึ่งเป็นการป้องกันไม่ให้สิ่งกระตุ้นเข้าสู่กระบวนการรับรู้

วิธีการจัดระเบียบการรับรู้

การจัดระเบียบการรับรู้ (Perception Organization) หมายถึง การจัดระเบียบการรับรู้ ออกเป็นกลุ่ม หรือรูปร่างลักษณะภายนอก ซึ่งมีหลักพื้นฐานการจัดระเบียบ คือ รูปร่างและพื้นหลัง (Figure and Ground) การจัดกลุ่ม (Grouping) และหลักการต่อเติมสิ่งที่ไม่สมบูรณ์ให้สมบูรณ์ (Closure) โดยมีรายละเอียดดังนี้ (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2540)

1. รูปร่างและพื้นหลัง (Figure and Ground) หมายถึง เป็นหลักในการจัดระเบียบการรับรู้โดยใช้ความแตกต่างของรูปภาพและพื้นหลัง โดยกล่าวว่ารูปภาพมักจะมีขอบเขตเด่นชัดและจะรับรู้ว่ามีค่าสำคัญมากกว่าพื้นหลัง

2. การจัดกลุ่ม (Grouping) เป็นหลักการจัดระเบียบการรับรู้ที่อธิบายว่าบุคคลมักจะมองสิ่งที่เป็นกลุ่มมากกว่าที่จะมองสิ่งต่างๆ ที่แยกจากกัน ดังนั้นสิ่งกระตุ้นจะมีลักษณะเป็นกลุ่มหรือจะรับรู้มากกว่าสิ่งกระตุ้นที่จะแยกเป็นชิ้นส่วน

3. หลักการต่อเติมสิ่งที่ไม่สมบูรณ์ให้สมบูรณ์ (Closure) เป็นหลักจิตวิทยาซึ่งเน้นความต้องการเพื่อความสมบูรณ์ของแต่ละบุคคล กล่าวคือ แต่ละบุคคลมีความต้องการที่สมบูรณ์แบบจึงแสดงความต้องการที่จะจัดระเบียบการรับรู้เพื่อกำหนดภาพที่สมบูรณ์ ถ้าลักษณะสิ่งกระตุ้นที่แต่ละบุคคลเปิดรับไม่สมบูรณ์ บุคคลนั้นก็จะมีแนวโน้มที่ทำให้เกิดการรับรู้ที่สมบูรณ์ โดยเกิดจิตสำนึกหรือจิตใต้สำนึกที่จะเติมข้อความที่เว้นไว้ ความต้องการที่ทำให้เกิดความสมบูรณ์จะทำให้เกิดความตึงเครียดเมื่องานใดงานหนึ่งไม่สมบูรณ์ และความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่องานนั้นสมบูรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติความเป็นมาของอนุสัญญาไซเตส

CITES หรือ ไซเตส เป็นชื่อย่อของอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (The Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora : CITES) มีวัตถุประสงค์ในการอนุรักษ์ซึ่งทรัพยากรที่มีชีวิตในโลกให้เป็นประโยชน์ของมวลมนุษยชาติต่อไป

อนุสัญญาฉบับนี้เริ่มมาจากความคิดที่จะควบคุมการค้าสัตว์ป่าระหว่างประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 เนื่องจากมีการล่าและค้าขายสัตว์ป่าอย่างมาก ขาดการควบคุมอย่างใกล้ชิด เช่น ช้างอาฟริกัน แรด และสัตว์อีกหลายชนิดที่ยังไม่เป็นที่รู้จัก ซึ่งอาจจะสูญพันธุ์ไปจากโลก เพราะการล่านกสงานในการล่าชีวิตสัตว์เหล่านั้น มีการพิจารณาเรื่องนี้ในการประชุมสหพันธ์ระหว่างประเทศเพื่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ และทรัพยากรธรรมชาติ (International Union for Conservation of Nature and Natural Resources : IUCN) และได้มีการประชุมอย่างจริงจังขึ้นที่กรุงสต็อกโฮล์ม ประเทศสวีเดน ในปี พ.ศ. 2515-หลังจากนั้นอีก 1 ปี คือในปี พ.ศ. 2516 ที่กรุงวอชิงตัน ดี. ซี. โดยมีประเทศต่างๆ เข้าร่วมประชุม 88 ประเทศและมี 21 ประเทศได้ลงนามในอนุสัญญาฉบับนี้ทันที ตั้งนั้นในวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2518 โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ (United Nation Environment Programme : UNEP) ได้จัดตั้งเลขาธิการ CITES ขึ้น โดยให้อยู่ภายใต้การทำงานของ IUCN จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2527 จำนวนสมาชิกได้เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จึงได้มีการตั้งสำนักงานเลขาธิการ CITES ถาวรขึ้น ณ กรุงโลซานด์ ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ จนถึง พ.ศ. 2535 มีประเทศภาคีทั้งสิ้น 114 ประเทศ (EnvironNET, 2003) ปัจจุบัน (พ.ศ. 2547) มีประเทศภาคีทั้งสิ้น 166 ประเทศ บริหารงานโดยองค์กร UNEP และได้รับทุนสนับสนุนจากประเทศภาคี (Welcom to CITES, 2004)

สาระสำคัญของอนุสัญญาไซเตส

อนุสัญญา ไซเตส มีผลบังคับตั้งแต่ประเทศภาคีประเทศที่ 10 ให้สัตยาบัน คือตั้งแต่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2518 จากเจตนารมณ์ดังกล่าวแล้วข้างต้น จะเห็นได้ว่า ประชาคมโลกมีความเห็นร่วมกันว่า ความร่วมมือระหว่างประเทศเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นในการปกป้องคุ้มครองชนิดพันธุ์บางชนิด จากการใช้ประโยชน์เพื่อการค้าระหว่างประเทศมากเกินไป อนุสัญญาฯ ได้กำหนดกรอบปฏิบัติระหว่างประเทศในการทำการค้าชนิดพันธุ์ที่กำลังจะสูญพันธุ์ โดยกำหนดให้ประเทศภาคีผู้ส่งออกและประเทศผู้นำเข้า มีความรับผิดชอบร่วมกันในการปฏิบัติให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของอนุสัญญาฯ (บัญญัติแนบท้ายที่ 2, มปป.)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อนุสัญญา ประกอบด้วยบทบัญญัติ 25 มาตราซึ่งมีสาระสำคัญแบ่งออกได้โดยย่อ ดังนี้
 มาตรา 1 ว่าด้วยคำนิยามของชนิดพันธุ์ การค้า เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการและปฏิบัติการเหล่านี้ เป็นต้น

มาตรา 2 ว่าด้วยกับความหมายและขอบเขตของชนิดพันธุ์ในบัญชีแนบท้าย อนุสัญญา
 มาตรา 3, 4 และ 5 ว่าด้วยข้อกำหนดและระเบียบในการทำการค้าชนิดพันธุ์ ในบัญชีที่ 1, 2 และ 3

มาตรา 6 ว่าด้วยใบอนุญาต ข้อความที่สำคัญต้องระบุในใบอนุญาต เช่น ต้องมีหัวข้อของอนุสัญญา ชื่อ และดวงตราของเจ้าหน้าที่ ขอบเขตของการใช้ใบอนุญาต การทำเครื่องหมายบนตัวอย่างชนิดพันธุ์ที่ระบุในใบอนุญาต

มาตรา 7 ว่าด้วยมาตรการพิเศษอื่นๆ ด้านการค้า เช่น บทบัญญัติเกี่ยวกับสมบัติส่วนตัว เครื่องใช้ในบ้าน การค้าชนิดพันธุ์ที่ได้มาโดยการขยายพันธุ์ในคอก และการขยายพันธุ์เทียมเหล่านี้ เป็นต้น

มาตรา 8 ว่าด้วยมาตรการที่ประเทศภาคีอนุสัญญา จะต้องดำเนินการ เช่น การจัดทำรายงานการค้าของชนิดพันธุ์ในอนุสัญญาประจำปี การกำหนดให้มีบทลงโทษต่อผู้ทำการค้าชนิดพันธุ์ที่เป็นการฝ่าฝืนอนุสัญญาเหล่านี้ เป็นต้น

มาตรา 9 ว่าด้วย การกำหนดให้ประเทศภาคีจะต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการและเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ ขึ้นมาเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินกิจกรรมในส่วนที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 10 ว่าด้วยการยอมรับเอกสารประกอบการค้า กับประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีอนุสัญญา

มาตรา 11 ว่าด้วยวิธีการในการประชุมประเทศภาคี เช่น กำหนดให้มีการประชุมสามัญสามัญอย่างน้อยทุก 2 ปี ต่อครั้ง ฯลฯ

มาตรา 12 และ 13 ว่าด้วยหน้าที่ของเลขาธิการของอนุสัญญา เช่น รับผิดชอบในการจัดให้มีการประชุมดำเนินการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์และด้านวิชาการที่ได้รับมอบหมายโดยที่ประชุมของประเทศภาคี ติดตามสถานการณ์การค้าชนิดพันธุ์เหล่านี้ เป็นต้น

มาตรา 14 ว่าด้วยถึงความเกี่ยวข้องกับอนุสัญญา อื่นๆ หรือกฎหมายอื่นๆ ที่ประเทศภาคีได้ดำเนินการอยู่ หรือเป็นภาคีอยู่ โดยระบุว่าอนุสัญญา นี้ จะไม่มีผลกระทบใดๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรา 15 และ 16 ว่าด้วยมาตรการขั้นตอนวิธีการในการแก้ไข เปลี่ยนแปลงบัญชีชนิดพันธุ์แนบท้ายอนุสัญญาฯ เช่น การขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงบัญชีในการประชุมประเทศภาคี ประเทศภาคีที่จะขอเปลี่ยนแปลงแก้ไขบัญชีแนบท้ายหมายเลข 1 และ 2 ต้องยื่นเสนอต่อเลขาธิการอย่างน้อย 150 วัน ก่อนที่จะมีการประชุมประเทศภาคี การเปลี่ยนแปลงจะมีขึ้นได้ ต้องได้รับเสียงข้างมาก 2 ใน 3 เหล่านี้ เป็นต้น

มาตรา 17 ว่าด้วยขั้นตอนวิธีการแก้ไขเพิ่มเติมอนุสัญญาฯ โดยมีสาระสำคัญว่าการพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมจะกระทำได้เมื่อประเทศภาคีอย่างน้อย 1 ใน 3 ร้องขอและจะต้องได้รับคะแนนเสียงข้างมาก 2 ใน 3 ของประเทศภาคีที่เข้าร่วมประชุมจึงจะแก้ไขได้

มาตรา 18 ว่าด้วยวิธีการยุติข้อพิพาทซึ่งอาจกระทำได้โดยการเจรจา หรือให้อนุญาตตุลาการที่ศาลโลกพิจารณา

มาตรา 23 ว่าด้วยการสงวนสิทธิ์ (Reservation) กำหนดไม่ให้ประเทศภาคีสงวนสิทธิ์ ทั่วๆ ไป แต่อาจจะสงวนสิทธิ์เกี่ยวกับชนิดพันธุ์ชนิดใดชนิดหนึ่งในบัญชีอนุสัญญาฯ ได้

มาตรา 24 ประเทศภาคีอาจบอกเลิกอนุสัญญาฯ ได้ (ตั้งแต่อนุสัญญามีผลบังคับในปี พ.ศ. 2518 ถึงปัจจุบันมีประเทศภาคีเพียงประเทศเดียวที่เคยบอกเลิกอนุสัญญาฯ ในปี พ.ศ. 2531 คือ ประเทศสหรัฐอเมริกาหรืออเมริกา แต่ก็ได้กลับเป็นสมาชิกภาคีอนุสัญญาฯ ใหม่ในปี พ.ศ. 2533)

มาตรา 25 ว่าด้วยการจดทะเบียนต้นฉบับอนุสัญญาฯ ทั้ง 5 ภาษาและการเก็บรักษาการลงทะเบียนและประกาศตามมาตรา 102 แห่งกฎบัตรสหประชาชาติ

การเข้า เป็นสมาชิกอนุสัญญาฯ ไซเตส ทำให้เกิดภาระผูกพันที่ประเทศสมาชิกต้องปฏิบัติ (บัญชีแนบท้ายที่ 2, มปป.) กล่าวคือ

1. ประเทศสมาชิกจะต้องจัดให้มีบทบัญญัติทางกฎหมาย ที่จะใช้บังคับตามข้อกำหนดของอนุสัญญา โดยการห้ามทำการค้าตัวอย่างพันธุ์ที่เป็นการละเมิดอนุสัญญาฯ รวมทั้งกำหนดบทลงโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน (มาตรา 8, อนุสัญญาฯ ไซเตส)
2. ต้องจัดให้มีหน่วยงานหรือองค์กรขึ้น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายปฏิบัติการและฝ่ายวิชาการ (มาตรา 9, อนุสัญญาฯ ไซเตส)
3. ต้องจัดทำรายงานเกี่ยวกับข้อมูลการนำเข้า ส่งออกและนำผ่านชนิดพันธุ์ในอนุสัญญาฯ ประจำปี และรายงานประจำปีทุก 2 ปี เกี่ยวกับกฎระเบียบข้อบังคับและมาตรการทางกฎหมายของประเทศภาคีเหล่านี้ เป็นต้น (มาตรา 8 วรรค 7, อนุสัญญาฯ ไซเตส)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. กำหนดให้มีด่านตรวจผ่านชนิดพันธุ์ในบัญชีแนบท้าย (มาตรา 8 วรรค 3, อนุสัญญาไซเตส) เพื่อให้การควบคุมการทำการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดพันธุ์ที่กำลังจะสูญพันธุ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ในอนุสัญญาฯ จึงได้ถูกจัดแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม (3 บัญชี) กล่าวคือ

บัญชีแนบท้ายที่ 1 หมายถึง ชนิดพันธุ์ที่ได้มาจากป่าหรือเป็นของป่า และใกล้จะสูญพันธุ์ จึงห้ามทำการค้าโดยเด็ดขาด (ยกเว้นที่ได้จากการขยายพันธุ์เทียมหรือเพาะพันธุ์ การศึกษา และวิจัย) การนำเข้า และส่งออกซึ่งชนิดพันธุ์ในบัญชีนี้จะต้องคำนึงถึงความอยู่รอดผลกระทบต่อจำนวนประชากรในธรรมชาติเป็นสำคัญ การส่งออกจะต้องได้รับอนุญาตให้นำเข้าจากประเทศผู้นำเข้าเสียก่อน ตัวอย่างชนิดพันธุ์ ได้แก่ กล้วยไม้รองเท้านารี เป็นต้น

พืชอนุรักษ์บัญชีที่ 1 (พืชอนุรักษ์ในบัญชี CITES, 2545) เช่น

1. กล้วยไม้สกุลรองเท้านารี ทุกพันธุ์ (*Paphiopedilum* spp.)
 - 1.1 *Paphiopedilum appletonianum* รองเท้านารีคางคกคอแดง
 - 1.2 *Paphiopedilum barbatum* รองเท้านารีม่วงสงขลา
 - 1.3 *Paphiopedilum bellatulum* รองเท้านารีฝ้ายหอย
 - 1.4 *Paphiopedilum callosum* รองเท้านารีคางคก
 - 1.5 *Paphiopedilum charlworthii* รองเท้านารีดอยตุง
 - 1.6 *Paphiopedilum concolor* รองเท้านารีเหลืองปราจีน
 - 1.7 *Paphiopedilum exul* รองเท้านารีเหลืองกระบี่
 - 1.8 *Paphiopedilum godefroyae* รองเท้านารีเหลืองตรัง
 - 1.9 *Paphiopedilum hirsutissimum* var. *esquirolei* รองเท้านารีเมืองเลย
 - 1.10 *Paphiopedilum insigne* รองเท้านารีเขี้ยวดาว
 - 1.11 *Paphiopedilum niveum* รองเท้านารีขาวสตูล
 - 1.13 *Paphiopedilum parishii* รองเท้านารีเมืองกาญจน์
 - 1.14 *Paphiopedilum sukhakulii* รองเท้านารีปึกแมลงปอ
 - 1.15 *Paphiopedilum villosum* รองเท้านารีอินทนนท์
2. กล้วยไม้แวนด้าฟ้ามูย (*Vanda coerulea*)
3. กล้วยไม้เขื่องปากนกแก้ว (*Dendrobium cruentum*)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างชื่อสัตว์ป่าชนิดที่หายากและใกล้จะสูญพันธุ์ของประเทศไทย ซึ่งจัดอยู่ในบัญชีหมายเลข 1 (ไซเตส (cites) กับประเทศไทย, 2543)

1. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม
 - 1.1 กระทิง Gaur (*Bos gaurus* *Bos frontalis*)
 - 1.2 กวางผา Goral (*Naemorhedus goral*)
 - 1.3 กูปรี่ Kouprey (*Bos sauveli*)
 - 1.4 ชะนีทุกชนิดในวงศ์ Hylobatidae
 - 1.4.1 ชะนีธรรมดา White-hand Gibbon (*Hylobates lar*)
 - 1.4.2 ชะนีมงกุฏ Pileated Gibbon (*Hylobates pileatus*)
 - 1.4.3 ชะนีมือดำ Agile Gibbon (*Hylobates agiles*)
 - 1.5 ชะมดแปดลายจุด Spotted Linsang อีเห็นลายเสือ Tiger Civet (*Prionodon pardicolor*)
 - 1.6 ช้าง Asian Elephant (*Elephus maximus*)
 - 1.7 นากใหญ่ธรรมดา Common Otter (*Lutra lutra*)
 - 1.8 เนื้อทราย Hog Deer (*Cervus porcinus annamiticus*)
 - 1.9 ปลาวาฬแกลบครีบดำ Sei Whale (*Balaenoptera borealis*)
 - 1.10 ปลาวาฬมิงค์ Minke Whale (*Balaenoptera acutrostrata*)
 - 1.11 ปลาวาฬหัวทุย Sperm Whale (*Physeter mococephalus* or *Physeter catodon*)
 - 1.12 พะยูนหรือหมู่น้ำ Sea Cow or Dugong (*Dugong dugon*)
 - 1.13 แมวดาว Indian Leopard Cat (*Felis bengalensis bengalensis*)
 - 1.14 แมวป่าหัวแบน Flat-headed Cat (*Felis planiceps*)
 - 1.15 แมวลายหินอ่อน Marble Cat (*Felis marmorata*)
 - 1.16 แรด Javan Rhinoceros (*Rhinoceros sondaicus*)
 - 1.17 กระทิง Sumatran rhinoceros (*Dicerorhinus sumatrensis*)
 - 1.18 ละองหรือละมั่ง Eld's Deer (*Cervus eldi*)
 - 1.19 เลียงผา Sumatran Serow (*Capricornis sumatraensis*)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1.20 โลมาน้ำจืดในสกุล (Genus) *Sotalia*
- 1.20.1 ปลาโลมาขาวเทา Plumbeous Dolphin (*Sotalia plumbea*)
- 1.20.2 ปลาโลมาขาวทะเลใต้ Indonesia White Dolphin (*Sotalia boneensis*)
- 1.21 ปลาโลมาหัวบาตรหลังเรียบ Finless Porpoise (*Peophocoena phocoenoides*)
- 1.22 สมเสร็จ Asian or Malayan Tapir (*Tapirus indicus*)
- 1.23 เสือโคร่ง Tiger (*Panthera tigris*)
- 1.24 เสือดาวหรือเสือด้า Leopard (*Panthera pardus*)
- 1.25 เสือไฟ Asian Golden Cat (*Felis temmincki*)
- 1.26 เสือลายเมฆ Clouded Leopard (*Neofelis nebulosa*)
- 1.27 หมีควาย Asiatic Black Bear (*Selenarctos thibetanus* or *Uraus thibetanus*)
- 1.28 หมีหมาหรือหมีคน Malayan Sun Bear (*Helarctos malayanus*)
2. สัตว์จำพวกนก
- 2.1 ไก่ฟ้าหางลายขวาง Hume's Bar-tailed Pheasant (*Syrnaticus humiae*)
- 2.2 นกกายัง Homrai Great Indian Hornbill (*Buceros bicornis homrai*)
- 2.3 นกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร Whit-eyed River Martin (*Pseudochelidon sirintarae*)
- 2.4 นกโจรสลัดเกาะคริสต์มาส Christmas Island Frigate Bird (*Fregata andrewsi*)
- 2.5 นกชนหิน Helmeted Hornbill (*Rhinoplex vigil*)
- 2.6 นกขาปีไหน Nicobar Pigeon (*Caleonas nicobarica*)
- 2.7 นกชายเลนเขียวลายจุด spotted Greenshank (*Tringa guttifer*)
- 2.8 นกแต้วแล้วท้องดำ Gurney's Pitta (*Pitta gurneyi*)
- 2.9 เป็ดก่า White-winged Wood Duck (*Cairina scutulata*)
- 2.10 เหยี่ยวเพเรกริน Peregrine Falcon (*Falco peregrinus* or *Falco peregrinoides* or *Falco babylonicus*)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. สัตว์ป่าจำพวกเลื้อยคาน

- 3.1 จระเข้ น้ำเค็ม Salt Water Crocodile (*Crocodylus porosus*)
- 3.2 จระเข้ น้ำจืด Siamese Crocodile (*Crocodylus siamensis*)
- 3.3 ตะกวด indian or Bengal Moniter (*Valanus Bengalensis*)
- 3.4 ตะโขง False Gavial (*Tomistoma Schlegelii*)
- 3.5 เต่ากระอาน River Terapin (*Batager baska*)
- 3.6 เต่าทะเลทุกชนิดในวงศ์ (Family) Cheloniidae
 - 3.6.1 เต่ากระ Hawkbill Turtle (*Bietmochelys imbricata*)
 - 3.6.2 เต่าอาน, เต่าตะนุ Green Turtle (*Chelonia mydas*)
 - 3.6.3 เต่าทะเลลอกเกอร์เฮด Loggerhead Turtle (*Caretta caretta*)
 - 3.6.4 เต่าหญ้าตาแดง Ridley's Turtle (*Lepidochelys olivacea*)
- 3.7 เต่ามะเฟือง Leather-backed Turtle (*Dermochelys coriacea*)

บัญชีแนบท้ายที่ 2 หมายถึง ชนิดพันธุ์ที่เหลืออยู่ค่อนข้างน้อยแต่ยังไม่ใกล้จะสูญพันธุ์ สามารถทำการค้าได้ (สามารถทำการค้าชนิดพันธุ์ที่ได้มาจากป่าได้ แต่ต้องไม่เป็นการละเมิดกฎหมายภายในประเทศ) ตัวอย่างชนิดพันธุ์ ได้แก่ ต้นหม้อข้าวหม้อแกงลิง เป็นต้น

พืชอนุรักษ์บัญชีที่ 2 (พืชอนุรักษ์ในบัญชี CITES, 2545) เช่น

1. ระย่อม (*Rauvolfia serpentina*)
2. กูดต้นพืชทุกพันธุ์ (*Cyathea* spp.) เช่น
 - 2.1 กูดต้นดอยปุย (*Cyathea spinulosa*)
 - 2.2 กูดต้นดอยอ่างขาง (*Cyathea chinensis*)
 - 2.3 กูดต้นดอยสุเทพ, กูดพร้าว (*Cyathea latebrosa*)
 - 2.4 เฟิร์นหัวอ้ายเปิด (*Cyathea contaminans*)
 - 2.5 มหาสแดง (*Cyathea gigantea*)
 - 2.6 มหาสดำ (*Cyathea podophylla*)
 - 2.7 กูดโย่ง (*Cyathea glabra*)
 - 2.8 กูดต้น (*Cyathea borneensis*)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ปรงทุกพันธุ์ (Cycadaceae spp.) เช่น

- 3.1 ปรงเขา, มะพร้าวสีดา (*Cycas circinalis*)
- 3.2 ปรงทะเล (*Cycas rumphii*)
- 3.3 ปรงไทย, ปรงเหลี่ยม (*Cycas siammensis*)
- 3.4 ปรงเขา (*Cycas pectinata*)
- 3.5 มะพร้าวเต่า (*Cycas balansae*)

4. เฟิร์นลูกไก่ (Dicksoniaceae spp.) เช่น

- 4.1 ว่านไถ่น้อย, ละอองฟ้า, กูดผีป่า, กูดพาน, กูดเสือ, โพลี (*Cibotium barometz*)

5. พืชอวบน้ำบางพันธุ์ในสกุล (Euphorbia spp.)

- 5.1 สลัดไดป่า (*Euphorbia antiquorum*)
- 5.2 พญาไร้ใบ (*Euphorbia tirucalli*)

6. น้ำเต้าลม (Nepenthes spp.)

- 6.1 เขนงนายพราน (*Nepenthes mirabilis*)
- 6.2 กระดิ่งพระราม (*Nepenthes distillatoria*)
- 6.3 น้ำเต้าพระฤาษี (*Nepenthes smilesii*)
- 6.4 น้ำเต้าลม (*Nepenthes thorelii*)
- 6.5 หม้อข้าวหม้อแกงลิง (*Nepenthes ampullaria*)
- 6.6 น้ำเต้าพระฤาษี (*Nepenthes kampoiana*)

7. สกุลกล้วยไม้ทุกชนิด (Orchidaceae spp.) เช่น

- 7.1 เอื้องผึ้ง (*Dendrobium lindleyi*)
- 7.2 เอื้องคำ (*Dendrobium chrysotoxum*)
- 7.3 เข็มขาว (*Vanda lilacina*)
- 7.4 สามปอยนก (*Vanda liouvillei*)
- 7.5 เข็มม่วง (*Asscocyclus ampullaceum*)
- 7.6 กุหลาบกระเป่าปัด (*Aerides odorata*)
- 7.7 ช้างเผือก (*Rhyncostylis gigantea var. petotiana*)
- 7.8 สิงโตเหลือง (*Bulbophyllum vaginatum*)
- 7.9 เอื้องไผ่ (*Arundina graminifolia*)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

7.10 ช้างสารภี (*Acampe rigida*)

7.11 กาเรการ้อน (*Cymbidium aloifolium*)

7.12 ม้าวิ่ง (*Doritis pulcherrima*)

8. กฤษณา (*Aquilaria malaccensis*)

ชนิดของสัตว์ป่าที่หาได้ยากของไทย ซึ่งจัดอยู่ในบัญชีแนบท้ายหมายเลข 2 ของอนุสัญญาไซเตส ของประเทศไทย (ไซเตส (cites) กับประเทศไทย, 2543)

1. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

1.1 ค้างคาวแม่ไก่ทุกชนิดในสกุล Pteropus

1.1.1 ค้างคาวแม่ไก่ภาคกลาง Lyle's Flying Fox (*Pteropus lylei*)

1.1.2 ค้างคาวแม่ไก่เกาะ Island Flying Fox (*Pteropus hypomelanus*)

1.1.3 ค้างคาวแม่ไก่ป่าฝน Common Flying Fox (*Pteropus vampyrus*)

1.2 ชะมดแปดลายแถบ Banded Linsang (*Prionodon linsang*)

1.3 นากทุกชนิดในวงศ์ย่อย (Subfamily Lutrinae)

1.3.1 นากใหญ่ขนเรียบ Smooth-coated Otter (*Lutra perspicillata*)

1.3.2 นากใหญ่จมูกขน Hairy-nosed Otter (*Lutra sumatrana*)

1.3.3 นากเล็กเล็บสั้น Small-clawed Otter (*Aonyx cinerea*)

1.4 ปลาวาฬและปลาโลมา ในอันดับ Cetacoon

1.4.1 ปลาโลมาจุด Rough-toothed Dolphin (*Steno bredanensis*)

1.4.2 ปลาโลมาหัวขวดมลายู Malayan Dolphin (*Stenella malayana*)

1.4.3 ปลาโลมาหัวขวดธรรมดา Common Dolphin (*Dhalphinus delphis*)

1.4.4 ปลาโลมาหัวขวดปากสั้น Eastern Bottle-nosed Dolphin (*Tursiops aduncus*)

1.4.5 ปลาโลมาหัวบาตรคريبหลัง Irrawaddy Dollphin (*Orcealla brevirostris*)

1.4.6 ปลาวาฬแถบคريبขาวดำ Lesser Roroual or Minke Whale (*Baleanoptera acutorostrata*)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5 พญากระรอกทุกชนิดในสกุล (Genus) *Ratufa*

1.5.1 พญากระรอกดำ Black Giant Squirrel (*Ratufa bicolor*)

1.5.2 พญากระรอกเหลือง Cream-colored Giant Squirrel (*Ratufa affinis*)

1.6 ไพรเมททุกชนิดในอันดับ (Order) Primates

1.6.1 กระแตทุกชนิดในวงศ์ (Family) Tupiidae

1.6.2 ลิงลม Slow Loris (*Nycticebus coucang*)

1.6.3 ลิงกัง Pig-tailed Macaque (*Macaca nemestrina*)

1.6.4 ลิงไฉ่เยาะ Assamese Macaque (*Macaca assameasis*)

1.6.5 ลิงเสน Stump-tailed Macaque (*Macaca arctoides*)

1.6.6 ลิงวอก Rhesus Macaque (*Macaca mulatta*)

1.6.7 ลิงแสม Crab-eating Macaque (*Macaca fascicularis*)

1.6.8 ค่างดำ Banded Langer (*Presbitis melalophos*)

1.6.9 ค่างแว่นถิ่นใต้ Dusky or Spectacled Langer (*Presbitis obscura*)

1.6.10 ค่างหงอก Silver Langer (*Presbitis cristata*)

1.6.11 ค่างแว่นถิ่นเหนือ Phayre's Langer (*Presbitis prayei*)

1.6.12 กระแตธรรมดา Common Treeshrew (*Tupaia glis*)

1.6.13 กระแตเล็ก Pygmy Treeshrew (*Tupaia minor*)

1.6.14 กระแตหางหนู Northern Smooth-tailed Treeshrew (*Dendrogale murina*)

1.6.15 กระแตหางขนนก Feather-tailed Treeshrew (*Ptilocercus*)

1.7 ลิ่นหรือนิ่มพันธุ์มลายู Malayan Pangolin (*Manis javanica*)

1.8 เสือ แมวป่าทุกชนิดในวงศ์ (Family) Felidae

1.8.1 เสือปลา Fishing Cat (*Felis viverrina*)

1.8.2 แมวป่า Jungle Cat (*Felis chaus*)

1.9 หมาไน Asiatic Wild Dog (*Cuon alpinus*)

1.10 อีเห็นน้ำ Otter Civet (*Cinogel bennetti*)

1.11 อีเห็นลายพาด Banded Palm Civet (*Hamigalus derbyanus*)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. สัตว์จำพวกนก

2.1 นกกก, นกกาฮัง Great Hornbill (*Baceros bicornis*)

2.2 นกกระเรียนทุกชนิดในวงศ์ (Family) Gruidae

2.2.1 นกกระเรียน Sarus Crane (*Grus antigone*)

2.3 นกกระสาดำ Black Stork (*Ciconia nigra*)

2.4 นกแก้ว นกแขกเต้า และนกทุกชนิดในอันดับ (Order) Psittaciformes

2.4.1 นกแก้วโม่ง Alexandrine Parakeet (*Psittacula eupatria*)

2.4.2 นกแขกเต้า Black-breasted Parakeet (*Psitta alexandri*)

2.4.3 นกแก้วหัวแพร Blossom-headed Parakeet (*Psitta roseata*)

2.4.4 นกกะลิง, นกกะแล Gray-headed Parakeet (*Psitta finschii*)

2.4.5 นกหกใหญ่ Blue-rumped Parrot (*Psitta cyanurus*)

2.4.6 นกหกเล็กปากแดง Indian Hanging Lorikeet (*Loriculus*

vernalis)

2.4.7 นกหกเล็กปากดำ Malay Hanging Lorikeet (*Loriculus*

galgulus)

2.5 นกเค้า นกแสก และนกที่ติดที่ทุกชนิดในอันดับ (Order) Strigiformes

2.5.1 นกแสก Barn Owl (*Tyto alba*)

2.5.2 นกแสกแดง Bay Owl (*Phodilus badius*)

2.5.3 นกเค้าเหยี่ยว Brow Hawk-owl (*Ninox acutulata*)

2.5.4 นกเค้าหน้าผากขาว White-fronted Scops-owl (*Otus*

sagittatus)

2.5.5 นกเค้าแดง Reddish Scops-owl (*Otus rufescens*)

2.5.6 นกเค้าภูเขา Mountain Scops-owl (*Otus spilocephalus*)

2.5.7 นกเค้าหูยาวเล็ก Common Scops-owl (*Otus scops*)

2.5.8 นกฮูก Collared Scops-owl (*Otus bakkamoena*)

2.5.9 นกเค้าแคระ Collared Owlet (*Glaucidium brodiei*)

2.5.10 นกเค้าโม่ง, นกเค้าแมว Asian Barred Owlet (*Glaucidium*

cuculoides)

2.5.11 นกเค้าจุด spotted Owlet (*Athene brame*)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2.5.12 นกเค้าป่าหลังจุด Spotted Wood-owl (*Strix seloputo*)
- 2.5.13 นกเค้าป่าสีน้ำตาล Brown Wood-owl (*Strix leptogrammica*)
- 2.5.14 นกเค้าแมวหูสั้น Short-eared Owl (*Asio flammeus*)
- 2.5.15 นกเค้าใหญ่พันธุ์เนปาล Spot-bellied Eagle-owl (*Bubo nipalensis*)
- 2.5.16 นกเค้าใหญ่พันธุ์สุมาตรา Barred Eagle-owl (*Bubo sumatranus*)
- 2.5.17 นกเค้าใหญ่สีคล้ำ Dusky Eagle-owl (*Bubo coromandus*)
- 2.5.18 นกที่ดื่อกินพันธุ์เหนือ Brown Fish-owl (*Ketupa zelonensis*)
- 2.5.19 นกที่ดื่อกินมลายู Buffy Fish-owl (*Ketupa keyupa*)
- 2.6 นกเงือกหัวเรด Malayan Rhinoceros Hornbill (*Buceros rhinoceros*)
- 2.7 นกแฉ้วแล้วลาย Banded Pitta (*Pitta gaujana*)
- 2.8 นกเป็ดหงส์ Comb or Knob-billed Duck (*Sarkidiornis melanotos*)
- 2.9 นกยูง Green Peafowl (*Pavo muticus*)
- 2.10 นกเหยี่ยว และนกอินทรีทุกชนิดในอันดับ (Order) Falconiformes
- 2.10.1 เหยี่ยวออกสเปร์ Osprey (*Pandion haliaetus*)
- 2.10.2 เหยี่ยวขาว Black-shouldered Kite (*Elanus caeruleus*)
- 2.10.3 เหยี่ยวดำ Black Kite (*Milvus migrans*)
- 2.10.4 เหยี่ยวแดง Brahmmny Kite (*Haliastur indus*)
- 2.10.5 เหยี่ยวกิ้งก่าสีน้ำตาล Jerdon's Baza (*Aviceda jerdoni*)
- 2.10.6 เหยี่ยวกิ้งก่าสีดำ Black Baza (*Aviceda leuphotes*)
- 2.10.7 เหยี่ยวนกเขาหงอน Crested Goshawk (*Accipiter trivergatus*)
- 2.10.8 เหยี่ยวนกเขาท้องขาว Northern Goshawk (*Accipiter gentiris*)
- 2.10.9 เหยี่ยวนกระจอกใหญ่ Northern Sparrowhawk (*Accipiter nisus*)
- 2.10.10 เหยี่ยวนกเขาพันธุ์จีน Chines Goshawk (*Accipiter soloensis*)
- 2.10.11 เหยี่ยวนกเขาชีกรา Shikra (*Accipiter badius*)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 2.10.12 เหยี่ยวนกกกระจอกเล็ก Besra (*Accipiter virgatus*)
- 2.10.13 เหยี่ยวนกเขาพันธุ์จีน Japanese Sparrowhawk (*Accipiter gularis*)
- 2.10.14 เหยี่ยวผึ้ง Crested Honey-buzzard (*Pernis ptilorhynchus*)
- 2.10.15 เหยี่ยวทะเลไทย Common Buzzard (*Buteo buteo*)
- 2.10.16 เหยี่ยวปีกแดง Rufous-winged Buzzard (*Butastur liventer*)
- 2.10.17 เหยี่ยวหน้าเทา Grey-face Buzzard (*Butastur indicus*)
- 2.10.18 นกอินทรีหัวนวล Pallas's Fish-eagle (*Haliaeetus leucoryptus*)
- 2.10.19 นกออก White-bellied Sea-eagle (*Haliaeetus leucogaster*)
- 2.10.20 เหยี่ยวปลาใหญ่หัวเทา Grey-headed Fish-eagle (*Ichthyophaga ichthyaetus*)
- 2.10.21 เหยี่ยวปลาเล็กหัวเทา Lesser Fish-eagle (*Ichthyophaga humilis*)
- 2.10.22 เหยี่ยวนิ้วสั้น Short-toed Eagle (*Circaetus gallicus*)
- 2.10.23 เหยี่ยวรุ้ง Crested Serpent-eagle (*Spironis cheala*)
- 2.10.24 เหยี่ยวภูเขา Mountain Hawk-eagle (*Spizeatus nipalensis*)
- 2.10.25 เหยี่ยวต่างสี Changeable Hawk-eagle (*Spizeatus cirrhatus*)
- 2.10.26 เหยี่ยวท้องขาว Blyth's Hawk-eagle (*Spizeatus alboniger*)
- 2.10.27 เหยี่ยวหงอนสีน้ำตาลท้องขาว Walles's Hawk-eagle (*Spizeatus nanus*)
- 2.10.28 เหยี่ยวท้องแดง Rufous-bellied Eagle (*Hieraaetus kienerii*)
- 2.10.29 นกอินทรีแถบปีกแดง Bonelli's Eagle (*Hieraaetus fasciatus*)
- 2.10.30 นกอินทรีเล็ก Booted Eagle (*Hieraaetus pennatus*)
- 2.10.31 นกอินทรีดำ Black Eagle (*Ictinaetus malayensis*)
- 2.10.32 นกอินทรีปีกลาย Greater Spotted Eagle (*Aquila clanga*)
- 2.10.33 นกอินทรีสีน้ำตาล Tawny Eagle (*Aquila rapax*)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดลอกหรือเผยแพร่เอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ ลาดกระบัง

- 2.10.34 นกอินทรีหัวไหล่ขาว Imperial Eagle (*Aquila heliaca*)
- 2.10.35 พญาแร้ง Red-headed Vulture (*Torgos calvus*)
- 2.10.36 อีแร้งดำหิมาลัย Cinereous Vulture (*Aegyptius monachus*)
- 2.10.37 อีแร้งสีน้ำตาล Long-billed Vulture (*Gyps indicus*)
- 2.10.38 อีแร้งเทาหลังขาว White-rumped Vulture (*Gyps bengalensis*)
- 2.10.39 เหยี่ยวทุ่ง Eastern Mash-harrier (*Circus aeruginosus*)
- 2.10.40 เหยี่ยวทุ่งแถบเหนือ Northern Harrier (*Circus cyaneus*)
- 2.10.41 เหยี่ยวต่างดำขาว Pied Harrier (*Circus melanoleucos*)
- 2.10.42 เหยี่ยวเล็กตะโพกขาว White-rumped Falcon (*Polinihierax insignis*)
- 2.10.43 เหยี่ยวแมลงปอขาแดง Collared Falconet (*Microhierax carulescens*)
- 2.10.44 เหยี่ยวแมลงปอขาคำ Black-thighed Falconet (*Microhierax fringillarius*)
- 2.10.45 เหยี่ยวkestrel เติร์ด Eurasian Kestrel (*Falco tinnunculus*)
- 2.10.46 เหยี่ยวตีนแดง Amur Falcon (*Falco vespertinus*)
- 2.10.47 เหยี่ยวฮอบบี้ยุโรป Northern Hobby (*Falco subbuteo*)
- 2.10.48 เหยี่ยวฮอบบี้ Oriental Hobby (*Falco severus*)
- 2.10.49 เหยี่ยวค้างคาว Bat Hawk (*Mcheiramphus alcinus*)
- 2.11 นกแว่นเทา Grey Peacock Pheasant (*Polyplectron bicalcaratum*)
- 2.12 นกแว่นสีน้ำตาล Malay Peacock Pheasant (*Polyplectron malacense*)
- 2.13 นกหัวว่า Great Argus Pheasant (*Argusianus argus*)

3. สัตว์ป่าจำพวกเลื้อยคลาน

- 3.1 งูจงอาง King Cobra (*Ophiophagus hannah*)
- 3.2 งูสิงลาย Oriental Rat Snake (*Ptyus mucosus*)
- 3.3 งูเหลือมและงูหลามทุกชนิดในวงศ์ (Family) Boidae
- 3.3.1 งูเหลือม Reticulated (*Python reticulatu*)
- 3.3.2 งูหลาม Indian Python (*Python molurus bivittatus*)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.3 งูหลามปากเปิด Blood Python (*Python curtus*)

3.4 งูเห่า Cobra (*Naja naja*)

3.5 เขี้ยและแลนทุกชนิดในสกุล (Genus) Valanus

3.5.1 เขี้ย Water Monitor (*Valanus salvater*)

3.5.2 เห่าซ้าง Black Jungle Monitor (*Valanus rudicollis*)

3.5.3 ตืดตู Red-Headed Monitor (*Valanus dumerilii*)

3.5.4 แลนดอน Yellow Monitor, Orange-headed Monitor (*Valanus flavescens*)

3.6 เต่าบกทุกชนิดในวงศ์ (Family) Testudinidae

3.6.1 เต่าเหลือง Yellow Tortoise (*Testudo elongata*)

3.6.2 เต่าเดือย, เต่ากระ Impression Tortoise (*Testudo impressa*)

3.6.3 เต่าหก Giant Asiatic Tortoise (*Testudo emys*)

บัญชีแนบท้ายที่ 3 หมายถึง ชนิดพันธุ์ที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมาย ของประเทศไทย โดยประเทศไทย แล้วขอความช่วยเหลือจากประเทศภาคีให้ช่วยควบคุมการค้าชนิดพันธุ์นั้นด้วย ตัวอย่าง เช่น มะเมือย จากประเทศเนปาล และนกขุนทอง จากประเทศไทย เป็นต้น

ชนิดของสัตว์ป่าของไทยที่จัดอยู่บัญชีหมายเลข 3 ของอนุสัญญาไซเตส (ไซเตส (cites) กับประเทศไทย, 2543)

1. สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม

1.1 หมาจิ้งจอก Asiatic Jackal (*Canis aureus*)

1.2 หมาไม้ Yellow-throated Mates (*Mates flevigula* or *Mates gwatkinsi*)

1.3 บินตุรง Binturong (*Arctictis binyurong*)

1.4 เพียงพอนเหลือง Siberian Weasel (*Mustela sibirica*)

1.5 อีเห็นธรรมดา Common Palm Civet (*Paradoxurus hermaphroditus*)

1.6 ชะมดแผงสันหางดำ Large-spotted Civet (*Viverra megaspila*)

1.7 ชะมดแผงสันหางปล้อง Large Indian Civet (*Viverra zibetha*)

1.8 ชะมดเขียด Small Indian Civet (*Viverricula indica*)

1.9 พังพอนกินปู Crab-eating Mongoose (*Herpestes urva*)

1.10 ควายบ้าน Asiatic Buffalo (*Bubalus arnee*)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. สัตว์จำพวกนก

2.1 นกกระทาดงอกสีน้ำตาล Brown-breasted Tree Partridge (*Arborophila brunnopectus*)

2.2 นกกระทาดงแข้งเขียว Green-legged Tree Partridge (*Arborophila charltonii*)

2.3 ไก่ฟ้าหน้าเขียว Crested Fireback Pheasant (*Lophura ignita*)

2.4 ไก่จุก Roulroul (*Rollulus roulroul*)

3. สัตว์เลื้อยคลาน

3.1 งูปากกว้างน้ำเค็ม Common Salt Water Snake (*Cerberus rhynchops*)

3.2 งูลายสอ Common Keelback Snake (*Natrix piscator* or *Xenochrophis piscator*)

3.3 งูแมวเซา Russell's Viper (*Vipera russellii*)

การเสนอชนิดพันธุ์เข้าบรรจุในบัญชีแนบท้ายอนุสัญญาฯ ชนิดพันธุ์นั้นต้องมีการทำการค้าระหว่างประเทศและต้องการให้ประเทศภาคีช่วยควบคุมดูแลไม่ให้มีการทำการค้ามากเกินไป สิทธิและหน้าที่ที่สำคัญอย่างหนึ่งของประเทศภาคีอนุสัญญาฯ คือ การช่วยประเทศภาคีอื่นๆ อนุรักษ์ชนิดพันธุ์และอนุรักษ์ชนิดพันธุ์ของประเทศของตัวเองด้วย หากประเทศภาคีมีความเห็นหรือมีข้อมูลว่าชนิดพันธุ์ใดมีการทำการค้าระหว่างประเทศมาก อาจทำให้สูญพันธุ์ได้ก็เสนอให้ชนิดพันธุ์นั้นๆ บรรจุอยู่ท้ายอนุสัญญาฯ สามารถเสนอขอเปลี่ยนแปลงบัญชีแนบท้ายอนุสัญญาฯ (มาตรา 15 และ 16 อนุสัญญาฯ) โดยเฉพาะอย่างยิ่งบัญชีแนบท้ายบัญชีที่ 1 และ 2

องค์กรในอนุสัญญาฯ ไชเตส

สำหรับการจัดองค์กรการบริหารงานตามอนุสัญญาฯ นั้น มีการจัดโครงสร้างการบริหารงาน ประกอบด้วยคณะกรรมการ 6 ชุด (บัญชีแนบท้ายที่ 2, มปป.) มีรายละเอียด ดังนี้

1. สำนักเลขาธิการ (CITES Secretariat) ทำหน้าที่ในการบริหารงานที่ได้รับมอบหมายจากชาวสาร ระเบียบปฏิบัติต่างๆ ให้ความช่วยเหลือประเทศภาคีในการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎระเบียบของอนุสัญญาฯ

2. คณะกรรมการประจำ (Standing Committee) มีหน้าที่กำหนดนโยบายและให้คำแนะนำ แก่สำนักเลขาธิการในเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติให้เป็นไปตามอนุสัญญาฯ และเกี่ยวกับการประชุมและติดต่อประสานงานกับประเทศภาคีอนุสัญญาฯ คณะกรรมการประกอบด้วย

ประเทศตัวแทนจากภูมิภาค 6 ภูมิภาค จำนวนประเทศตัวแทนภูมิภาคใช้สัดส่วนจากประเทศค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคี 15 ประเทศ ต่อประเทศตัวแทน 1 ประเทศ ถ้าเกิน 30 ประเทศส่วนที่เกินให้มีผู้แทนเพิ่มอีก 1 ประเทศ แต่ละภูมิภาคลงคะแนนคัดเลือกผู้แทนกันเอง ในการประชุมสมัชชาสามัญประเทศภาคี ครั้งที่ 8 ณ กรุงเกียวโต ประเทศญี่ปุ่น ประเทศไทยได้รับคัดเลือกจากประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชียให้เป็นผู้แทนของภูมิภาค ซึ่งมีวาระการเป็นกรรมการระหว่างปี พ.ศ. 2535 - 2540 อย่างไรก็ตามที่ประชุมสมัชชาสามัญประเทศภาคีครั้งที่ 10 มีมติให้ประเทศไทยเป็นผู้แทนสำรองของภูมิภาคเอเชีย ผู้แทนในคณะกรรมการประจำต้องเป็นผู้แทนภูมิภาคในคณะกรรมการดังกล่าวต้องเป็นในนามประเทศ

3. คณะกรรมการด้านสัตว์ (Animal Committee) มีหน้าที่พิจารณาทบทวนมาตรการควบคุมการค้าสัตว์ ในบัญชีที่ความอยู่รอดของประชากรในธรรมชาติ อาจจะได้รับผลกระทบกระเทือน พิจารณาทบทวนชนิดสัตว์แต่ละบัญชี ให้คำปรึกษาคณะกรรมการตั้งชื่อสัตว์ เพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ให้คำปรึกษาคณะกรรมการจัดทำคู่มือจำแนกชนิดพันธุ์สัตว์ เป็นต้น ประกอบด้วยผู้แทนจากภูมิภาค 6 ภูมิภาค จำนวน 9 คน ผู้แทนในคณะกรรมการนี้จะต้องเป็นบุคคลที่รัฐบาลของประเทศภาคีเสนอชื่อ เพื่อให้ประเทศภาคีในแต่ละภูมิภาคคัดเลือกผู้แทนภูมิภาคในคณะกรรมการดังกล่าว

4. คณะกรรมการด้านพืช (Plants Committee) มีหน้าที่เช่นเดียวกับคณะกรรมการด้านสัตว์แต่เน้นเฉพาะพืช ประกอบด้วยคณะกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนจากภูมิภาคต่าง ๆ 6 ภูมิภาค จำนวน 9 คน ผู้แทนในคณะกรรมการนี้จะต้องเป็นบุคคลที่รัฐบาลของประเทศภาคีเสนอชื่อ เพื่อให้ประเทศภาคีในแต่ละภูมิภาคคัดเลือกผู้แทนภูมิภาคในคณะกรรมการดังกล่าว

5. คณะกรรมการจัดทำคู่มือการจำแนกตัวอย่างพันธุ์ (Identification Manual Committee) คณะกรรมการดำเนินงานในรูปอาสาสมัครบุคคลใดจะสมัครเข้าเป็นกรรมการ ต้องติดต่อสำนักเลขาธิการไซเตส

6. คณะกรรมการจัดตั้งชื่อทางวิทยาศาสตร์ (Nomenclature Committee) คณะกรรมการดำเนินงานในรูปอาสาสมัคร เช่นเดียวกับคณะกรรมการจัดทำคู่มือการจำแนกชนิดพันธุ์ การดำเนินงาน การติดตามการดำเนินงานและการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบต่างๆ ที่ประเทศภาคีจะต้องปฏิบัติ และการเสนอเปลี่ยนแปลงชนิดพันธุ์ในบัญชีแนบท้ายอนุสัญญาฯ จะถูกหยิบยกขึ้นมาพิจารณาในการประชุมสมัชชาสามัญของประเทศภาคีคืออนุสัญญาฯ ทุก 2 ปี กรมวิชาการเกษตร ในฐานะผู้ปฏิบัติงานตามอนุสัญญาฯ ด้านพืชของประเทศไทยได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุม ตั้งแต่การประชุมครั้งสมัชชาสามัญประเทศภาคีครั้งที่ 8 เป็นต้นมา กรมวิชาการเกษตรได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมด้วยทุกครั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรการที่ประเทศภาคีต้องปฏิบัติ

ประเทศภาคีจำเป็นต้องปฏิบัติตามมาตรการที่อนุสัญญาฯ กำหนด (เที่ยวอนุรักษฯ, มปป.) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. กำหนดมาตรการที่ต้องใช้บังคับตามข้อกำหนดของอนุสัญญาฯ และห้ามทำการค้าตัวอย่างพันธุ์สัตว์และพืชที่เป็นการละเมิดอนุสัญญาฯ รวมทั้งการกำหนดโทษสำหรับผู้ฝ่าฝืน
2. ต้องทำการตรวจผ่านตัวอย่างพันธุ์ให้เร็วที่สุด โดยกำหนดให้มีด่านสำหรับนำออกและต้องระมัดระวังการขนถ่ายตัวอย่างพันธุ์เพื่อให้เกิดความอยู่รอดมากที่สุด
3. ต้องจัดทำรายงานเสนอต่อสำนักเลขาธิการไซเตส ได้แก่
 - 3.1 รายงานประจำปี เกี่ยวกับข้อมูลนำเข้า - ส่งออก และนำส่งต่อไปซึ่งชนิดพืชและสัตว์ตามอนุสัญญาฯ
 - 3.2 รายงานประจำ 2 ปีเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับ และมาตรการที่ปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ เพื่อเสนอในการประชุมกรรมการฯ ทุกๆ 2 ปี (Conference of the Party)
4. ต้องกำหนดให้มีคณะทำงาน 2 คณะ ได้แก่
 - 4.1 คณะทำงานฝ่ายปฏิบัติการ (Management Authority) เป็นผู้รับผิดชอบปฏิบัติงานและติดต่อประสานงานกับสำนักเลขาธิการไซเตส เพื่อพิจารณาข้อกำหนดแบ่งเจ้าหน้าที่ด้านพืชและสัตว์ มีอำนาจในการออกใบอนุญาตไซเตส จัดทำรายงานตามอนุสัญญาฯ จัดทำและเผยแพร่ข่าวสาร ประสานงานและจัดฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ศุลกากรและเจ้าหน้าที่ตำรวจ
 - 4.2 คณะทำงานฝ่ายวิชาการ (Scientific Authority) เป็นผู้รับผิดชอบให้ข้อมูลที่ปรึกษาด้านวิชาการด้านพืชและสัตว์แก่คณะทำงานฝ่ายปฏิบัติการ
5. มีสิทธิเสนอเปลี่ยนแปลงชนิดสัตว์และพืชในบัญชีหมายเลข 1, 2 และ 3 ต่อสำนักเลขาธิการไซเตส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบการควบคุมการส่งออกและนำเข้าซึ่งชนิดพืชหรือสัตว์ตามอนุสัญญาไซเตส

1. ระบบการควบคุมการส่งออกและนำเข้าซึ่งชนิดพืชหรือสัตว์ตามอนุสัญญา (ไซเตส (CITES) กับประเทศไทย, 2543) มีรายละเอียด ดังนี้

การส่งออกและนำเข้าซึ่งชนิดพืชและสัตว์ตามอนุสัญญาฯ ควบคุมโดยเลขาธิการไซเตส ซึ่งมีศูนย์บันทึกและวิเคราะห์ข้อมูลการนำเข้า - ส่งออกชนิดพืชและสัตว์ระหว่างประเทศภาคี มีชื่อว่า TRAFFIC (Trade Records Analysis of Flora and Fauna in Commerce) หรือเรียกว่า WTMU (Wildlife Trade Monitoring Unit) หากมีข้อสงสัยทางไซเตสจะติดต่อกับคณะกรรมการฝ่ายปฏิบัติการ (Management Authority) ของประเทศผู้ส่งออกหรือนำเข้า

การอนุญาตส่งออกและนำเข้า ผู้ส่งออกต้องนำสินค้าให้คณะกรรมการฝ่ายปฏิบัติการของประเทศตนตรวจสอบเพื่อออกใบอนุญาตไซเตส ซึ่งคณะกรรมการฝ่ายปฏิบัติการจะประสานงานกับคณะกรรมการวิชาการเพื่อปรึกษาแนะนำ แล้วจึงดำเนินการอนุญาตให้ผู้ส่งออกเพื่อแสดงต่อด่านศุลกากรขาเข้า แล้วไปผ่านคณะกรรมการฝ่ายปฏิบัติการของประเทศผู้นำเข้าเพื่อออกใบอนุญาตให้แก่ผู้นำเข้า

2. การขอหนังสืออนุญาตไซเตส (สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช, 2546)

2.1 อนุญาตนำเข้า การอนุญาตให้นำเข้า จะต้องมียกหนังสืออนุญาตส่งออกจากประเทศต้นทางกำกับมาด้วย และผู้นำเข้าสามารถขออนุญาตนำเข้าได้ที่ด่านตรวจพืชทุกด่าน และที่สำนักคุ้มครองพันธุ์พืชแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร

2.2 อนุญาตส่งออก สามารถขออนุญาตส่งออกได้ที่สำนักคุ้มครองพันธุ์พืชแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร ด้านตรวจพืชท่าอากาศยานเชียงใหม่ ด้านตรวจพืชท่าอากาศยานหาดใหญ่ และด้านตรวจพืชท่าเรือภูเก็ต

2.3 พืชลูกผสม (Hybrids) ในบัญชีแนบท้ายอนุสัญญาไซเตส กรมวิชาการเกษตร จะบริการออกหนังสือรับรองการส่งออกพืชลูกผสมให้ โดยสามารถขออนุญาตส่งพืชลูกผสมได้ที่สำนักคุ้มครองพันธุ์พืชแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร งานมาตรฐานและบริการส่งออก กองควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร กรมวิชาการเกษตร และที่คลังสินค้าดอนเมือง ด้านตรวจพืชท่าอากาศยานเชียงใหม่ ด้านตรวจพืชท่าอากาศยานหาดใหญ่ ด้านตรวจพืชท่าอากาศยานภูเก็ต

สำหรับค่าธรรมเนียมหนังสืออนุญาตนำเข้า - ส่งออก และนำเข้าผ่านพิธีศุลกากร 100 บาท/ฉบับ ค่าจดทะเบียนสถานที่เพาะเลี้ยงพืชอนุรักษ์เพื่อการค้า จะเสียค่าธรรมเนียมเฉพาะพืชในบัญชี 1 จำนวน 500 บาท/5 ปี สำหรับพืชในบัญชีอื่นไม่เสียค่าธรรมเนียม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ขั้นตอนการขอใบอนุญาต (ไซเตส (cites) กับประเทศไทย, 2543)

- 3.1 ผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตให้นำเข้า ให้ส่งออก หรือให้นำผ่านตามมาตรา 23 หรือมาตรา 24 แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 (สป.4).
- 3.2 เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของใบคำร้อง
- 3.3 เจ้าหน้าที่สั่งพิมพ์ใบอนุญาต (สป. 5, สป. 6 หรือใบรับรอง)
- 3.4 เจ้าหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องของใบอนุญาตที่พิมพ์
- 3.5 นำเสนอต่อหัวหน้าฝ่ายฯ หัวหน้าสำนักงานฯ CITES เพื่อลงนาม
- 3.6 นำเสนอต่อรองอธิบดีกรมป่าไม้ เพื่อลงนาม
- 3.7 เจ้าหน้าที่ออกเลขหนังสือ
- 3.8 ผู้ยื่นคำขอติดต่อชำระค่าธรรมเนียมที่กองคลังกรมป่าไม้ และรับใบอนุญาต ระยะเวลาดำเนินการโดยประมาณ 10 วันทำการ

การดำเนินงานของประเทศไทยเกี่ยวกับอนุสัญญาไซเตส

ประเทศไทยได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมประชุมและรับรองอนุสัญญาในปี พ.ศ. 2518 และได้ให้สัตยาบันในวันที่ 21 มกราคม พ.ศ. 2526 โดยเป็นสมาชิกอันดับที่ 80 ต่อมาในวันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2527 กรมป่าไม้ได้เชิญสวนราชการที่เกี่ยวข้องประชุมเพื่อแบ่งความรับผิดชอบ โดยได้พิจารณาแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

กรมวิชาการเกษตร รับผิดชอบด้านพืชป่า (Flora)

กรมป่าไม้ รับผิดชอบด้านสัตว์ป่า (Fauna)

กรมประมง รับผิดชอบด้านปลาและสัตว์น้ำ (Fauna)

ประโยชน์จากการเป็นสมาชิกภาคีอนุสัญญาไซเตส

สมศักดิ์ รักษ์ไพบูลย์สมบัติ (2534) กล่าวว่า ประเทศไทยจะได้ผลประโยชน์ในการเข้าร่วมเป็นสมาชิกสองประการ คือ

1. ด้านการอนุรักษ์ ประเทศไทยมีแนวคิดที่จะอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์ป่าและพืชหายากให้คงอยู่ในธรรมชาติเช่นเดียวกับประเทศสมาชิกอื่นๆ การเป็นสมาชิกจะทำให้การอนุรักษ์เป็นไปในแนวทางที่ถูกต้อง

2. ด้านการค้านั้นเป็นความสะดวกอย่างยิ่ง ในการที่จะค้าในหมู่สมาชิกซึ่งต้องมีกฎระเบียบเดียวกัน ดังนั้น ประเทศที่ไม่ได้เป็นสมาชิก CITES เกือบไม่มีโอกาสทำการค้ากับประเทศสมาชิกไซเตสเลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กฎหมายและพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง

ไซเตส CITES (มปป.) กล่าวว่า ประเทศไทยมีพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าฉบับแรก เมื่อ พ.ศ. 2503 ซึ่งเน้นการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าชนิดที่มีอยู่ในประเทศไทยเป็นหลัก มิได้ครอบคลุมไปถึงสัตว์ป่าที่มีถิ่นกำเนิดอยู่ในต่างประเทศซึ่งถูกนำมาในประเทศไทยเพื่อการค้าสวนสัตว์หรือเพาะพันธุ์ ทำให้ประเทศไทยถูกพิจารณาลงโทษจากกลุ่มประเทศภาคีสัญญา (CITES) ด้วยการห้ามทำการค้าสัตว์ป่าและผลิตภัณฑ์กับประเทศไทย (Trade ban) ตั้งแต่เดือนเมษายน พ.ศ. 2534 ต่อมาในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2535 ประเทศไทยได้ตราพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ซึ่งมีบทบัญญัติการนำเข้า ส่งออก และนำผ่านซึ่งชนิดพันธุ์สัตว์ป่าที่ (CITES) ควบคุม และกรมป่าไม้ได้ชี้แจงทำความเข้าใจกับสำนักงานเลขาธิการ (CITES) ถึงความพยายามและความตั้งใจจริงของประเทศไทยในการถือปฏิบัติตามอนุสัญญา (CITES) นับแต่นั้นต่อไป เป็นผลให้สำนักงานเลขาธิการ (CITES) ประกาศยกเลิก Trade ban ต่อประเทศไทย ตั้งแต่เดือนเมษายน พ.ศ. 2535 และกรมป่าไม้ได้มีคำสั่งกรมป่าไม้ที่ 1254/2540 ลงวันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2540 จัดตั้งสำนักงานอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES) ขึ้น โดยให้การบริหารงานการควบคุมการบังคับบัญชา การวินิจฉัยสั่งการและการรายงานของสำนักงานอนุสัญญา (CITES) ขึ้นตรงต่ออธิบดีกรมป่าไม้ หรือรองอธิบดีกรมป่าไม้ที่ได้รับมอบหมาย และมีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินงานที่เกี่ยวกับอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES) ให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนด

พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ มีด้วยกันหลายมาตรา (สาระนำรู้เรื่อง CITES, มปป.) ดังนี้

1. ด้านสัตว์ป่า (Fauna) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 (ไซเตส (CITES) กับประเทศไทย, 2543) มีสาระสำคัญ ดังนี้

การค้าสัตว์ป่า พืชป่าและผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ จะถูกควบคุมโดยระบบกฎหมายของแต่ละประเทศด้วย ซึ่งประเทศไทยจะมีพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 หมวด 4 การนำเข้า ส่งออก นำผ่าน นำเคลื่อนที่ซึ่งสัตว์ป่า และด่านตรวจสัตว์ป่า ตามมาตรา ดังนี้

มาตรา 23 วรรคหนึ่งบัญญัติว่า ภายใต้บังคับมาตรา 24 ห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้าหรือส่งออกซึ่งสัตว์ป่าหรือซากของสัตว์ป่าชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด หรือนำผ่านซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือซากของสัตว์ป่าดังกล่าวเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากอธิบดี และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วรรคสองบัญญัติว่า การนำเข้าหรือส่งออกซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าดังกล่าวจะกระทำมิได้เว้นแต่เป็นการนำเข้าหรือส่งออกซึ่งสัตว์ป่าคุ้มครองที่ได้รับมาจากการเพาะพันธุ์ตามมาตรา 18 (1) หรือซากของสัตว์ป่าคุ้มครองที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์และโดยได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 24 วรรคหนึ่งบัญญัติว่า การนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งสัตว์ป่าหรือซากของสัตว์ป่าที่ต้องมีใบอนุญาตหรือใบรับรองให้นำเข้า ส่งออก หรือนำผ่าน ตามความตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการค้าสัตว์ป่าและซากของสัตว์ป่า ต้องได้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองจากอธิบดี การขอรับอนุญาตหรือรับรอง และการออกใบอนุญาตหรือใบรับรองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 26 วรรคหนึ่งบัญญัติว่า บทบัญญัติมาตรา 13 มาตรา 18 มาตรา 19-มาตรา 21 และมาตรา 23 มิให้ใช้บังคับแก่การทำเพื่อประโยชน์ในการสำรวจ การศึกษาและวิจัยทางวิชาการ การคุ้มครองสัตว์ป่า การเพาะพันธุ์ หรือเพื่อกิจการสวนสัตว์สาธารณะ ซึ่งกระทำโดยทางราชการ และโดยได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี และต้องปฏิบัติตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

2. ด้านพืชป่า (Flora) พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติพันธุ์พืช (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 ที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาฯ นี้ มีรายละเอียด ดังนี้

พืชนุรักษ์ หมายถึง พืชป่าในบัญชีแนบท้ายอนุสัญญา CITES (มาตรา 3, มาตรา 29 ทวิ) ห้ามมิให้ผู้ใด นำเข้า ส่งออกหรือนำผ่านพืชนุรักษ์และซากของพืชนุรักษ์ เว้นแต่ได้รับหนังสืออนุญาต (CITES Permits) จากอธิบดีกรมวิชาการเกษตร หรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย (มาตรา 29 ตริ)

ผู้ใดประสงค์จะขายพันธุ์เทียมพืชนุรักษ์เพื่อการค้า ให้ยื่นคำขอเป็นหนังสือเพื่อขอขึ้นทะเบียนสถานที่เพาะเลี้ยงอนุรักษ์เพื่อการค้าต่อกรมวิชาการเกษตร (มาตรา 29 จัตวา)

การขายพันธุ์เทียมต้องกระทำภายใต้การจัดการและควบคุมสถานะแวดล้อมโดยมนุษย์ เพื่อการผลิตพันธุ์และต้องคงปริมาณพ่อ - แม่พันธุ์ไว้ (มาตรา 3 และประกาศกรมฯ) (การยื่นขอจดทะเบียนสถานที่เพาะเลี้ยงพืชนุรักษ์เพื่อการค้ายื่น ณ สำนักคุ้มครองพันธุ์พืชแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร ซึ่งปัจจุบันเปลี่ยนเป็นกองคุ้มครองพันธุ์พืช)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทกำหนดโทษ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา 29 ตริ (ไม่มีหนังสืออนุญาต CITES) หรือ ไม่ปฏิบัติตามมาตรา 29 จัตวา (ไม่ยื่นขอจดทะเบียนสถานที่เพาะเลี้ยงพืชอนุรักษ์เพื่อการค้า) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 3,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

สถานการณ์ปัจจุบันของอนุสัญญาไซเตสในประเทศไทย

ประเทศไทยได้รับเกียรติที่สำคัญในการเป็นเจ้าภาพการประชุมสมัชชาสามัญของภาคีอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES) ครั้งที่ 13 มีประเทศภาคีสมาชิกทั้ง 166 ประเทศเข้าร่วมประชุม ในครั้งนี้ประเทศไทยได้เสนอให้ที่ประชุมเลื่อนขึ้นปลาโลมาอิรวดีจากบัญชีแนบท้ายหมายเลข 2 ไปอยู่ในบัญชีแนบท้ายหมายเลข 1 เนื่องจากในประเทศไทยมีจำนวนปลาชนิดนี้ลดลงเป็นอย่างมาก และได้เสนอให้มีการถอดกล้วยไม้ลูกผสมออกจากบัญชีอนุรักษ์ ให้สามารถเปิดค้าขายได้อย่างเสรี (ชีวิตคุณภาพ, 2547)

เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม ที่ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ซึ่งมีการประชุมอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES) ครั้งที่ 13 วันที่ 10 คณะกรรมาธิการชุดที่ 1 ได้พิจารณาข้อเสนอของประเทศไทย ที่ให้ถอดกล้วยไม้ลูกผสมในวงศ์ Orchidaceae ออกจากการคุ้มครองของอนุสัญญาไซเตส จากเดิมที่เคยอยู่ในบัญชีแนบท้ายหมายเลข 2 (ค้าขายได้ภายใต้การควบคุม) ออกไป โดยกล้วยไม้ลูกผสมดังกล่าวจะต้องได้จากการขยายพันธุ์เทียม ที่ประชุมได้มีมติการรับรองข้อเสนอของไทยแต่ให้ยกเว้นกล้วยไม้ลูกผสม 7 ชนิดในวงศ์ Orchidaceae ตามข้อเสนอของประเทศสวีเดนซึ่งประกอบด้วย กล้วยไม้พันธุ์ Cymbidium, Dendrobim, Miltonia, Odontoglossum, oncidium และ Phalaenopsis

นายวิชา ธิติประเสริฐ ผู้อำนวยการกองคุ้มครองพันธุ์พืช กรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า เป็นเรื่องที่น่ายินดีมาก ที่ข้อเสนอของประเทศไทยขอถอดกล้วยไม้พันธุ์ผสมของไทยออกจากบัญชีไซเตสได้รับการรับรองจากที่ประชุม แม้ว่าที่ประชุมจะขอยกเว้นกล้วยไม้ลูกผสม 7 สกุล ในวงศ์ Orchidaceae แต่ก็ไม่กระทบต่อการส่งออกกล้วยไม้ของประเทศไทย เนื่องจากพันธุ์ที่ขอยกเว้นนั้นไม่ใช่พันธุ์ที่ประเทศไทยนิยมทำการค้า การถอดกล้วยไม้ลูกผสมของประเทศไทยออกจากบัญชี จะช่วยสนับสนุนอุตสาหกรรมส่งออกกล้วยไม้ไทยได้เป็นอย่างดี เนื่องจากในแต่ละปีประเทศไทยส่งออกกล้วยไม้ทั้งต้นและดอกจำนวนมากกว่า 1,000 ล้านบาท และสามารถเพาะพันธุ์กล้วยไม้พันธุ์ใหม่ได้จำนวนมากกว่าถึง 1,000 ชนิด ต่อปี สามารถพัฒนาเพิ่มขึ้นไปได้อีกมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นายไกรฤทธิ์ เวศย์วรุฒน์ นายกสมาคมพฤกษชาติแห่งประเทศไทย กล่าวว่า ถึงแม้ว่า การรับรองให้ถอดบัญชีกล้วยไม้พันธุ์ผสมของไทยออกจากบัญชีไซเตส จะยกเว้นกล้วยไม้ 7 ชนิด ก็ไม่กระทบต่อการส่งออกกล้วยไม้ไทย เนื่องจากกล้วยไม้ทั้ง 7 ชนิดนั้น เป็นกล้วยไม้ที่เป็นพันธุ์ ดั้งเดิมของประเทศแถบอเมริกากลาง ซึ่งผู้ส่งออกกล้วยไม้ไทยไม่นิยมเพาะพันธุ์เพื่อส่งออกอยู่ แล้ว เนื่องจากกล้วยไม้ดังกล่าว สามารถเพาะพันธุ์ได้ดีในอากาศหนาว ไม่เหมาะกับอากาศใน ประเทศไทย ทำให้ไม่เดือดร้อนจากข้อยกเว้นดังกล่าว กล้วยไม้ที่ประเทศไทยส่งออกมากที่สุดคือ กล้วยไม้พ้ามุ่ย ที่ไซเตสได้ลดชั้นบัญชีแนบท้ายหมายเลข 1 (ห้ามค้าขาย) มาเป็นบัญชีแนบท้าย หมายเลข 2 เพื่อให้สามารถค้าขายได้ ซึ่งเป็นประโยชน์กับผู้ส่งออกกล้วยไม้มากกว่า และเชื่อว่าการรับรองของไซเตสกับพืชทั้ง 4 ชนิดนั้น จะช่วยสนับสนุนการส่งออก เพราะปัจจุบันนักธุรกิจ กล้วยไม้ส่งออกเฉพาะดอกมากถึงปีละ 2,000 ล้านบาท และส่งออกต้นมากถึง 500 ล้านบาท นอกจากนี้ยังสามารถเพาะพันธุ์กล้วยไม้ชนิดใหม่ๆ ได้มากกว่าปีละพันชนิด

ผู้สื่อข่าวรายงานในการประชุมไซเตสครั้งนี้ ได้สรุปผลการประชุม 13 เรื่องโดยมีเรื่องที่น่าสนใจ เช่น ข้อเสนอของประเทศญี่ปุ่นที่ให้ลดชั้นบัญชีปลาวาฬมิงกี หรือปลาวาฬมิงกีจากบัญชี แนบท้ายหมายเลข 1 (ห้ามค้าขาย) ไปอยู่ในบัญชีแนบท้ายหมายเลข 2 (ค้าขายได้ภายใต้การ ควบคุม) ไม่ผ่านมติของที่ประชุม ส่วนข้อเสนอของประเทศไทยที่ขอให้เลื่อนโลมาอิรวดีจากบัญชี แนบท้ายหมายเลข 2 ไปอยู่ในบัญชีแนบท้ายหมายเลข 1 ที่ประชุมมีมติเห็นด้วย

ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับไซเตส

1. ปัญหา

ประสิทธิ์ ปิวาวัฒนาพานิช (2547) กล่าวว่า แม้ไซเตสจะเป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์สัตว์ป่าและพืชพรรณสัตว์ป่าที่มีสมาชิกมากที่สุดก็ว่าได้ คือ ปัจจุบันมี สมาชิก 166 ประเทศ แต่ความสำเร็จของไซเตส คงมิได้วัดที่จำนวนของสมาชิกแต่เพียงอย่าง เดียว ปัญหาของไซเตสก็มีมากจนนักวิชาการต่างพากันวิตกว่า วัตถุประสงค์ของไซเตสที่ตั้งไว้ เพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่าและพืชพรรณป่ามิให้สูญพันธุ์จะสัมฤทธิ์ผลตามที่ตั้งไว้หรือไม่ เนื่องจากมี ปัญหาและอุปสรรคมากมาย ตัวอย่างของปัญหาที่สำคัญของไซเตสมี ดังนี้

1.1 ปัญหาการบังคับใช้กฎหมายภายในของสมาชิกไซเตส ความมีประสิทธิภาพ ของการบังคับใช้อนุสัญญาไซเตสนั้นขึ้นอยู่กับว่ารัฐสมาชิกได้ตรากฎหมายภายในรองรับอย่าง เพียงพอหรือไม่ แม้ในประเทศใหญ่ๆ อย่างสหภาพยุโรปก็ยังประสบปัญหานี้ เนื่องจากกฎหมาย

ภายในของกลุ่มสหภาพยุโรป ยังมีความเหลื่อมล้ำกันอยู่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายให้เป็นไปตามพันธกรณีที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาไซเตสไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร

สำหรับประเทศไทยนั้นได้ตราพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ซึ่งมีบทบัญญัติที่ครอบคลุมถึงการนำเข้า การส่งออกและนำผ่าน ซึ่งชนิดพันธุ์สัตว์ป่าที่มีถิ่นกำเนิดอยู่ที่ต่างประเทศ ซึ่งกฎหมายใหม่นี้ได้แก้ไขกฎหมายเก่าคือ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2503 ที่มุ่งคุ้มครองสัตว์ป่าในประเทศไทยเท่านั้น

นอกจากความไม่สมบูรณ์ของกฎหมายภายในแล้ว การบังคับใช้กฎหมายของหลายประเทศยังย่อหย่อนอีกด้วยซึ่งมีหลายสาเหตุ เช่น ขาดงบประมาณ ขาดบุคลากร ขาดเครื่องมือที่ทันสมัย ปัญหานี้ไม่พบเพียงแต่ประเทศกำลังพัฒนาเท่านั้น แม้แต่ประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกาก็ยังแก้ไขปัญหานี้ไม่ตก

นอกจากปัญหาการบังคับใช้กฎหมายแล้ว ยังรวมถึงปัญหาการที่รัฐสมาชิกไม่ยอมรับรายงาน หรือรายงานผลไม่สมบูรณ์ถึงบันทึกการค้าสัตว์ที่ใกล้จะสูญพันธุ์อีกด้วย

1.2 การตั้งข้อสงวนของรัฐสมาชิก ตามมาตรา 23 ของอนุสัญญาไซเตส ได้ยอมรับให้รัฐสมาชิกสามารถตั้งข้อสงวน (Reservation) ได้ อันมีผลทำให้รัฐที่ตั้งข้อสงวนสามารถทำการค้าชนิดพันธุ์สัตว์ป่าได้ตามบัญชีแนบท้ายหมายเลข 1, 2 หรือ 3

ที่ผ่านมามีบางประเทศได้ตั้งข้อสงวนเกี่ยวกับเต่าทะเลพันธุ์ Olive ridley turtle, Green sea turtle ปลาวาฬชนิดและสัตว์เลื้อยคลานอีกเจ็ดชนิดทั้งที่สัตว์ป่าเหล่านี้อยู่ในบัญชีแนบท้ายหมายเลข 1 ที่ห้ามทำการค้าเด็ดขาด

1.3 การอนุญาตให้ค้ากับประเทศที่สามที่มีได้เป็นสมาชิก (Allowing Trade with Non - Parties) ตามมาตรา 10 ของอนุสัญญาไซเตสเปิดช่องให้มีการค้าสัตว์ป่ากับประเทศที่มีได้เป็นสมาชิกไซเตส โดยได้วางข้อกำหนดว่า ประเทศดังกล่าวจะต้องออกเอกสารซึ่งสอดคล้องกับข้อกำหนดของอนุสัญญาฯ เพื่อการอนุญาตและการรับรอง

การเปิดช่องแบบนี้เป็นผลให้มีการค้าสัตว์ป่าที่มีได้เป็นสมาชิกไซเตส ประมาณกันว่าร้อยละ 30 ของการค้าสัตว์ป่าที่ขัดต่อหลักการของไซเตสเกิดขึ้นในกลุ่มประเทศที่มีได้เป็นสมาชิก นอกจากนี้แล้วมาตรา 10 ยังก่อให้เกิดปัญหาการใช้ดินแดนของประเทศที่มีได้เป็นสมาชิก ใช้เป็นที่พักพิงหรือที่ฟอกของการค้าสัตว์ป่าผิดกฎหมายด้วย ดังจะเห็นได้จากการที่บางประเทศได้ถูกใช้เป็นแหล่งขนถ่ายสัตว์ป่า ทั้งๆ ที่ประเทศนั้นมีสัตว์ป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ในประเทศตนเอง หรือประเทศหนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งประเทศนี้มีสัตว์ป่าพื้นเมืองเป็นของตนเองน้อยมากแต่กลับกลายเป็นสถานที่ที่ขนถ่ายสัตว์ป่าจำนวนมาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 ปัญหาของการขึ้นบัญชีพันธุ์สัตว์ป่าตามอนุสัญญาไซเตส ในที่ประชุมของไซเตสจะเปิดโอกาสให้รัฐสมาชิกได้มีการอภิปรายและเสนอการเปลี่ยนแปลงรายการชนิดพันธุ์สัตว์ป่าได้ ไม่ว่าจะเป็นกรณีของการลดชั้นจากบัญชีที่ 1 ไปยังบัญชีที่ 2 (Down list) หรือการเลื่อนชั้นจากบัญชีที่ 2 ไปยังบัญชีที่ 1 (Upgrade list) โดยการการประชุมครั้งที่ 13 ที่ประเทศไทยได้มีการเสนอให้ปลาโลมาอิรวดีจากเดิมที่อยู่ในบัญชีที่ 2 เป็นบัญชีที่ 1 ที่ห้ามค้าขายเด็ดขาด รวมทั้งคณะอนุกรรมการฟิชเชอรัลก็ ยังได้เสนอให้ฟ้ามูย (ซึ่งเป็นพรรณไม้ชนิดหนึ่ง) ออกจากบัญชีหมายเลขหนึ่งเป็นหมายเลข 2 รวมถึงการเสนอให้เพิกถอนกล้วยไม้ลูกผสม หยก และไผ่เขียนออกจากบัญชีการควบคุม และนำเข้าประเภทสอง เนื่องจากเป็นพืชที่นำรายได้เข้าประเทศได้นับพันล้าน

2. ข้อเสนอแนะ

2.1 ต้องมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง มีการจับกุมผู้ค้าสัตว์ป่าและลงโทษให้หนักและฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ในการป้องกันการลักลอบค้าสัตว์ป่า โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามชายแดน เจ้าหน้าที่ต้องไม่รู้เห็นเป็นใจกับการลักลอบค้าสัตว์ป่าและพรรณพืชที่ใกล้จะสูญพันธุ์ รวมทั้งต้องจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ที่ทันสมัยให้กับเจ้าหน้าที่ด้วย

2.2 รัฐบาลไทยรวมทั้งรัฐบาลของประเทศภาคีสมาชิก ควรจัดโครงการวิชาชีพขึ้นมาทดแทนการเลี้ยงชีพด้วยการล่าสัตว์ป่ารวมทั้งต้องมีการรณรงค์อย่างต่อเนื่องและจริงจัง ให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติ และปรับเปลี่ยนทัศนคติหรือค่านิยมในการบริโภคสัตว์ป่าหรือใช้เป็นยาบำรุงต่างๆ การรณรงค์ไม่ให้ประชาชนบริโภคและใช้เสื้อผ้าหรือของที่ระลึกจากสัตว์ป่านั้นจะเป็นการลดความต้องการลง เมื่อความต้องการลดลงแล้วปริมาณการค้าสัตว์ป่าก็จะลดลงตามไปด้วย

2.3 เป็นที่ยอมรับว่าการรักษาสัตว์ป่ามิให้ถูกล่าจนสูญพันธุ์นั้น ไม่อาจประสบความสำเร็จลงได้เลย หากขาดความร่วมมือระหว่างประชาคมระหว่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประสานงานด้านข้อมูลข่าวสารของเจ้าหน้าที่ การให้ความช่วยเหลือด้านแหล่งทุนและการอบรมความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่

การที่สัตว์ป่าชนิดใดชนิดหนึ่งใกล้จะสูญพันธุ์นั้น ไม่เพียงแต่นำความวิตกกังวลแต่เฉพาะประเทศที่เป็นเจ้าของสัตว์ป่านั้น แต่นำความวิตกกังวลแก่ประชาคมประเทศด้วย เนื่องจากสัตว์ป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์นั้นเป็นมรดกของโลก

ดังนั้น ทุกประเทศจึงควรให้ความสำคัญในการอนุรักษ์สัตว์ป่าและพืชป่าไว้ หากรัฐบาลและประชาชนไม่ตระหนักถึงความงดงามและคุณค่าของสัตว์ป่าและพืชป่าและยังปล่อยให้มีการไล่ล่ากันต่อไป อีกไม่นานเราคงจะได้เห็นสัตว์ป่าอีกหลายชนิดสูญพันธุ์ไปอย่างไม่มีวันกลับ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ช่อทิพย์ ตันทวี (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการรับรู้และความตระหนักเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงในเคหสถานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีการรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงในเคหสถานน้อย และมีความตระหนักอยู่ในระดับปานกลาง การรับรู้และความตระหนักเกี่ยวกับการใช้สารเคมีในเคหสถานมีความสัมพันธ์กันในทางบวก นักเรียนมีการรับรู้ไม่แตกต่างกันตามตัวแปรด้านเพศ ระดับการศึกษาของมารดาและประสบการณ์ในการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงในเคหสถาน

คมศร วงษ์รักษา (2531 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลกระทบของมลภาวะสิ่งแวดล้อมจากโรงงานอุตสาหกรรมต่อพฤติกรรมของประชาชนในเขตตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม โดยทำการศึกษาเปรียบเทียบสภาวะแวดล้อมและพฤติกรรมของประชาชนระหว่างเขตที่มีโรงงานอุตสาหกรรมและเขตที่ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรม ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ในปัญหามลภาวะสิ่งแวดล้อมจากโรงงานอุตสาหกรรมในเรื่องการรับรู้ด้านสถานการณ์ปัญหามลภาวะ การรับรู้ด้านสาเหตุของปัญหามลภาวะและการรับรู้ในด้านแนวทางควบคุมและแก้ไขปัญหามลภาวะประชาชนทั้ง 2 เขต แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

บทที่ 3 วิธีการวิจัย

(Research Methodologies)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยเรื่อง การรับรู้เกี่ยวกับอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปีการศึกษา 2547 ได้กำหนดขอบเขตตัวอย่าง ดังนี้

ประชากร (Population) นักศึกษาระดับปริญญาตรีในสังกัดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในระดับปริญญาตรีทุกคณะรวมทั้งนักศึกษาวิทยาเขตชุมพรที่ศึกษาอยู่ที่วิทยาเขตลาดกระบัง

กลุ่มตัวอย่าง ทำการสุ่มตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 259 คน จากจำนวนประชากรนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสังกัดสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทุกคณะ

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ ประชากรทั้งหมดคือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ในปีการศึกษา 2547 โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน 259 คน โดยคิดเป็นร้อยละ 2 จากประชากรทั้งหมดจำนวน 10,661 คน จากนั้นทำการเก็บตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ โดยดูจากรายชื่อนักศึกษาที่ฝ่ายทะเบียนนักศึกษาได้เก็บรวบรวมไว้

บุญธรรม จิตอนันต์, (2540) ได้ให้แนวทางในการกำหนดขนาดตัวอย่าง ดังนี้
ตารางที่ 1 ประชากรและขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม

จำนวนประชากร	เปอร์เซ็นต์ของขนาดประชากร
<50	80%
50 - 99	>50% แต่ <80%
100 - 999	25%
1,000 - 9,000	10%
>10,000	1%

ที่มา : บุญธรรม จิตอนันต์, (2540)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางดังกล่าว กลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสมในการศึกษาในครั้งนี้คือ ร้อยละ 1 แต่เพื่อความน่าเชื่อถือในการวิจัยครั้งนี้จึงทำการเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นร้อยละ 2

เครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม มีลักษณะคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) และคำถามปลายปิด (Close-ended Questions) แบบสอบถามถูกแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ประเมินการรับรู้เรื่องอนุสัญญาไซเตส
- ตอนที่ 3 ประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอนุสัญญาไซเตส
- ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องอนุสัญญาไซเตส

วิธีทดสอบเครื่องมือ แบบสอบถามที่สร้างขึ้นถูกนำเสนอเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงตามเนื้อหาตามคำแนะนำของอาจารย์และผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเหมาะสม เพื่อให้ครอบคลุมในประเด็นที่ศึกษาและเพื่อความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถาม ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. ดร.กนก เลิศพานิช ประธานกรรมการปัญหาพิเศษ/อาจารย์ประจำภาควิชา
2. ผศ.ศุภสมบุรณ์ อังรัตนากร กรรมการปัญหาพิเศษ/อาจารย์ประจำภาควิชา
3. ดร.ปัญญา หมั่นเก็บ อาจารย์ประจำภาควิชา
4. อ.ถนอมนวล สีหะกุลัง อาจารย์ประจำภาควิชา

นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาในระดับปริญญาตรีคณะเทคโนโลยีการเกษตรและคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมจำนวนทั้งหมด 20 ชุด เพื่อปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล รวบรวมรายชื่อนักศึกษาจากฝ่ายทะเบียน ทำการจับฉลากรายชื่อตัวอย่างนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาของทุกคนะ ตามจำนวนของนักศึกษาในแต่ละคณะที่จะใช้เป็นตัวอย่าง ซึ่งจำนวนของนักศึกษาในแต่ละคณะ มีดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่างในแต่ละคณะ

คณะ	จำนวนนักศึกษา (คน)
วิศวกรรมศาสตร์	110
เทคโนโลยีการเกษตร	46
วิทยาศาสตร์	34
ครุศาสตร์อุตสาหกรรม	29
สถาปัตยกรรมศาสตร์	25
โครงการคณะอุตสาหกรรมเกษตร	11
เทคโนโลยีสารสนเทศ	4

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการใช้แบบสอบถาม เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistical Packages for the Social Science) ใช้ในการวิเคราะห์ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อแจกแจงความถี่พื้นฐานของประชากร
3. แบบประเมินการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ ผู้วิจัยได้ทำการแปลงข้อมูลคะแนนดิบให้เป็นคะแนนมาตรฐาน (Standard Score) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540) ออกเป็น 4 ระดับ คือ มีการรับรู้ในระดับสูง มีการรับรู้ในระดับปานกลาง มีการรับรู้ในระดับต่ำ โดยนับคะแนนตั้งแต่คะแนนที่ 1 – 21 จึงแบ่งคะแนนออกได้เป็น 3 ช่วง และกำหนดให้ 0 แทนระดับ ไม่มีการรับรู้เลย ดังนี้

คะแนนที่อยู่ในช่วง	15 – 21	มีการรับรู้ในระดับสูง
	8 – 14	มีการรับรู้ในระดับปานกลาง
	1 – 7	มีการรับรู้ในระดับต่ำ
	0	ไม่มีการรับรู้เลย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4
ผลการวิจัยและการวิจารณ์ผล
(Findings and Results)

จากการศึกษา การรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผู้ศึกษาได้ศึกษานักศึกษาทุกคณะซึ่งกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 259 คน ผลการศึกษาประกอบด้วย 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ประเมินการรับรู้เรื่องอนุสัญญาไซเตส

ตอนที่ 3 ประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอนุสัญญาไซเตส

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องอนุสัญญาไซเตส

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผลการศึกษามีรายละเอียด ดังนี้ (ตารางที่ 3)

1. เพศ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 56.8 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 43.2

2. อายุ

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อายุระหว่าง 20 – 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.6 รองลงมาคืออายุตั้งแต่ 22 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 32.2 และอายุน้อยกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.2 ตามลำดับ โดยมีอายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 20.8 ปี อายุต่ำสุด 17 ปี และอายุสูงสุด 29 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. ที่พักอาศัย

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่พักอาศัยในหอพักเอกชน คิดเป็นร้อยละ 58.3 รองลงมาคืออาศัยอยู่ที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 28.6 หอพักสถาบัน คิดเป็นร้อยละ 11.2 และอื่นๆ เช่น บ้านเช่า คิดเป็นร้อยละ 1.9 ตามลำดับ

4. การเดินทางมาสถานศึกษา

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่โดยสารรถประจำทางมาสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 37.0 รองลงมาคือรถส่วนบุคคล เช่น รถยนต์ รถจักรยานยนต์ คิดเป็นร้อยละ 23.9 เดิน คิดเป็นร้อยละ 17.0 อื่นๆ เช่น รถจักรยานยนต์รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 12.4 และรถไฟ คิดเป็นร้อยละ 9.7 ตามลำดับ

5. ค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนที่ 3,001 – 6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.0 รองลงมาคือ 6,001 – 8,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.2 น้อยกว่า 3,000 บาทและระหว่าง 8,001 – 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 10.4 และค่าใช้จ่ายมากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2.0 ตามลำดับ

6. งานอดิเรก

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ฟังเพลง คิดเป็นร้อยละ 26.8 รองลงมาคือดูภาพยนตร์ คิดเป็นร้อยละ 21.6 อ่านหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 18.0 กีฬา คิดเป็นร้อยละ 13.8 เล่นดนตรี คิดเป็นร้อยละ 8.8 เที่ยวต่างจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 7.7 และอื่นๆ เช่น เล่นเกม เล่นอินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 3.3 ตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวนตัวอย่าง (N =259)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	147	56.8
หญิง	112	43.2
2. อายุ		
20 – 21 ปี	113	43.6
22 ปีขึ้นไป	86	33.2
ต่ำกว่า 20 ปี	60	23.2
3. ที่พักอาศัย		
หอพักเอกชน	151	58.3
บ้าน	74	28.6
หอพักสถาบัน	29	11.2
อื่นๆ (บ้านเช่า)	5	1.9
4. การเดินทางมาสถานศึกษา		
รถโดยสารประจำทาง	96	37.0
รถส่วนบุคคล	62	23.9
เดิน	44	17.0
อื่นๆ (รถจักรยานยนต์รับจ้าง)	32	12.4
รถไฟ	25	9.7
5. ค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน		
3,001 – 6,000 บาท	127	49.0
6,001 – 8,000 บาท	73	28.2
8,001 – 10,000 บาท	27	10.4
น้อยกว่า 3,000 บาท	27	10.4
มากกว่า 10,000 บาท	5	2.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	จำนวนตัวอย่าง (N =259)	ร้อยละ
6. งานอดิเรก *		
ฟังเพลง	196	26.8
ดูภาพยนตร์	158	21.6
อ่านหนังสือ	132	18.0
กีฬา	101	13.8
เล่นดนตรี	64	8.8
เที่ยวต่างจังหวัด	56	7.7
อื่นๆ (อินเทอร์เน็ต, เล่นเกม)	24	3.3

หมายเหตุ * ตอบคำถามได้มากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 2 ประเมินการรับรู้เรื่องอนุสัญญาไซเตส

จากการศึกษา การประเมินการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผลการศึกษามีรายละเอียด ดังนี้

1. รู้จักหรือไม่รู้จักอนุสัญญาไซเตส

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่รู้จักอนุสัญญาไซเตส คิดเป็นร้อยละ 74.9 และผู้ที่รู้จักอนุสัญญาไซเตส คิดเป็นร้อยละ 25.1 ตามลำดับ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนผู้ที่รู้จักและไม่รู้จักอนุสัญญาไซเตส

รายการ	จำนวนตัวอย่าง (N =259)	ร้อยละ
1. รู้จักหรือไม่รู้จักอนุสัญญาไซเตส		
ไม่รู้จัก	194	74.9
รู้จัก	65	25.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ระยะเวลาที่รับรู้

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ที่รู้จักมีระยะเวลาที่รับรู้น้อยกว่า 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 61.5 รองลงมา คือ 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.5 มากกว่า 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 10.8 และ 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 9.2 ตามลำดับ ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ระยะเวลาที่รับรู้เรื่องอนุสัญญาไซเตส

รายการ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
	(N =65)	
2. ระยะเวลาที่รับรู้		
น้อยกว่า 6 เดือน	40	61.5
1 ปี	12	18.5
มากกว่า 2 ปี	7	10.8
2 ปี	6	9.2

3. ช่องทางการรับรู้

จากการศึกษาพบว่า ช่องทางที่กลุ่มตัวอย่างรู้จักอนุสัญญาไซเตส คือ วิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 30.7 รองลงมา คือ สื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 23.6 เพื่อน คิดเป็นร้อยละ 14.3 อาจารย์คิดเป็นร้อยละ 10.0 ศึกษาด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 9.3 วิทยุกระจายเสียงคิดเป็นร้อยละ 7.1 นักวิชาการคิดเป็นร้อยละ 2.9 และอินเทอร์เน็ตคิดเป็นร้อยละ 2.1 ตามลำดับ ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ช่องทางการรับรู้ของผู้ที่รู้จักอนุสัญญาไซเตส

รายการ	จำนวนตัวอย่าง (N =65)	ร้อยละ
3. ช่องทางการรับรู้ *		
วิทยุโทรทัศน์	43	30.7
สื่อสิ่งพิมพ์	33	23.6
เพื่อน	20	14.3
อาจารย์	14	10.0
ศึกษาด้วยตัวเอง	13	9.3
วิทยุกระจายเสียง	10	7.1
นักวิชาการ	4	2.9
อินเทอร์เน็ต	3	2.1

หมายเหตุ * ตอบคำถามได้มากกว่า 1 ข้อ

4. สื่อที่รับรู้มากที่สุด

จากการศึกษาพบว่า สื่อที่กลุ่มตัวอย่างรับรู้อนุสัญญาไซเตสส่วนใหญ่ คือ วิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 48.5 รองลงมา คือ สื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 30.3 อินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 9.1 อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 7.6 และวิทยุกระจายเสียงคิดเป็นร้อยละ 4.5 ตามลำดับดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 สื่อที่รับรู้มากที่สุด

รายการ	จำนวนตัวอย่าง (N =65)	ร้อยละ
4. สื่อที่รับรู้มากที่สุด		
วิทยุโทรทัศน์	32	48.5
สื่อสิ่งพิมพ์	20	30.3
อินเทอร์เน็ต	6	9.1
อื่นๆ (เพื่อน, อาจารย์)	5	7.6
วิทยุกระจายเสียง	3	4.5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. สื่อที่สนใจและติดตามมากที่สุด

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่สนใจและติดตามรับรู้เรื่องอนุสัญญาไซเตส ในสื่อวิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 55.4 รองลงมา คือ สื่อสิ่งพิมพ์คิดเป็นร้อยละ 30.8 อินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 13.8 ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 สื่อที่สนใจและติดตามในการรับรู้มากที่สุด

รายการ	จำนวนตัวอย่าง (N =65)	ร้อยละ
5. สื่อที่สนใจและติดตามมากที่สุด		
วิทยุโทรทัศน์	36	55.4
สื่อสิ่งพิมพ์	20	30.8
อินเทอร์เน็ต	9	13.8

6. สื่อที่ต้องการให้นำเสนอมากที่สุด

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการให้วิทยุโทรทัศน์นำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 52.3 สื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 29.2 อินเทอร์เน็ตคิดเป็นร้อยละ 15.4 วิทยุกระจายเสียง คิดเป็นร้อยละ 3.1 ตามลำดับ ดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 สื่อที่ต้องการให้นำเสนอมากที่สุด

รายการ	จำนวนตัวอย่าง (N =65)	ร้อยละ
6. สื่อที่ต้องการให้นำเสนอมากที่สุด		
วิทยุโทรทัศน์	34	52.3
สื่อสิ่งพิมพ์	19	29.2
อินเทอร์เน็ต	10	15.4
วิทยุกระจายเสียง	2	3.1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอนุสัญญาไซเตส

จากการศึกษาการประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ผลการศึกษามีรายละเอียด ดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอนุสัญญาไซเตส

รายการ	จำนวนผู้ตอบถูก (N=65)	ร้อยละ	
		ถูก	ผิด
1. อนุสัญญาไซเตสเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร	53	81.5	18.5
2. ความหมายและคำแปลชื่อ	51	80.0	20.0
3. วัตถุประสงค์ของอนุสัญญาไซเตส	54	83.1	16.9
4. จำนวนประเทศภาคีสมาชิก	33	50.8	49.2
5. ประเทศไทยเคยได้รับบทบาทใดในองค์กรอนุสัญญา	9	13.8	86.2
6. ใจความสำคัญของบัญชีแนบท้ายหมายเลข 1	33	50.8	49.2
7. ใจความสำคัญของบัญชีแนบท้ายหมายเลข 2	32	49.2	50.8
8. ใจความสำคัญของบัญชีแนบท้ายหมายเลข 3	17	27.7	72.3
9. กัลวไม้สกุลรองเท้านารีอยู่ในบัญชีแนบท้ายหมายเลขใด	31	47.7	52.3
10. อนุสัญญาไซเตสมีคณการทำงานกี่คณะ	26	41.5	58.5
11. มาตรการให้จัดการประชุมเพื่อรายงานผล	33	50.8	49.2
12. ไทยเป็นสมาชิกอันดับที่เท่าใด	15	23.1	76.9
13. ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	15	23.1	76.9
14. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	31	47.7	52.3
15. อนุสัญญาไซเตสช่วยประเทศไทยด้านใด	42	64.6	35.4
16. การประชุมครั้งที่ 13 ไทยเสนอให้ถอดกล้วยไม้ลูกผสม กี่ชนิด	22	33.8	66.2
17. การประชุมครั้งที่ 13 นอกจากกล้วยไม้ลูกผสมแล้วยังมี ข้อเสนอใดที่ถูกรับรอง	24	36.9	63.1
18. สิ่งที่ได้จากการเสนอให้ถอดกล้วยไม้ลูกผสมออกจาก บัญชีอนุรักษ์	26	41.5	58.5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 (ต่อ)

รายการ	จำนวนผู้ตอบถูก (N=65)	ร้อยละ	
		ถูก	ผิด
19. การประชุมครั้งที่ 13 ญี่ปุ่นเสนอให้ลดชั้นบัญชีของชนิดพันธุ์ใด	19	29.2	70.8
20. การประชุมครั้งที่ 13 ปลาโลมาอิรวดีถูกย้ายไปบัญชีแนบท้ายหมายเลขใด	26	40.0	60.0
21. สัตว์ในสวนสัตว์ซาฟารี เวิลด์ ที่มีปัญหาคือชนิดใด	36	55.4	44.6
Min = 3 คะแนน			
Max = 17 คะแนน			
\bar{X} = 10 คะแนน			

จากตารางที่ 10 พบว่า กลุ่มตัวอย่างตอบวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาไซเตส ถูกมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.1 รองลงมาคือ อนุสัญญาไซเตสเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร คิดเป็นร้อยละ 81.5 และประเทศไทยเคยได้รับบทบาทใดในองค์การอนุสัญญา มีผู้ตอบถูกน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.8

22. สาเหตุที่ไม่รู้เกี่ยวกับอนุสัญญาไซเตส

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ไม่รู้จักอนุสัญญาไซเตส ส่วนใหญ่ไม่สนใจ คิดเป็นร้อยละ 26.6 รองลงมา คือ เป็นเรื่องที่ไกลตัวเกินไป คิดเป็นร้อยละ 17.6 ไม่เคยติดตามข่าวทางสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร คิดเป็นร้อยละ 17.0 ไม่เคยติดตามข่าวทางสื่อต่างๆ เช่น วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 14.4 ไม่เกี่ยวกับชีวิตประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 13.9 และอื่นๆ เช่น ไม่เคยได้ยิน คิดเป็นร้อยละ 10.5 ตามลำดับดังตารางที่ 11

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 สาเหตุที่ไม่รู้เกี่ยวกับอนุสัญญาไซเตส

รายการ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
(N =194)		
22. สาเหตุที่ไม่รู้เกี่ยวกับอนุสัญญาไซเตส *		
ไม่สนใจ	94	26.6
ไม่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน	49	13.9
เป็นเรื่องที่ไกลตัวเกินไป	62	17.6
ไม่เคยติดตามข่าวทางสื่อสิ่งพิมพ์	60	17.0
ไม่เคยติดตามข่าวทางสื่อต่างๆ	51	14.4
อื่นๆ (ไม่เคยได้ยิน)	37	10.5

หมายเหตุ * ตอบคำถามได้มากกว่า 1 ข้อ

เมื่อพิจารณาการประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอนุสัญญาไซเตสแล้วพบว่า มีการรับรู้ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 2.7 มีการรับรู้ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 5.0 มีการรับรู้ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 17.4 และไม่มีการรับรู้เลย คิดเป็นร้อยละ 74.9 ตามลำดับดังตารางที่ 12

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของระดับการรับรู้เรื่องอนุสัญญาไซเตส

รายการ	จำนวนตัวอย่าง	ร้อยละ
(N =259)		
มีการรับรู้ในระดับสูง	7	2.7
มีการรับรู้ในระดับปานกลาง	45	17.4
มีการรับรู้ในระดับต่ำ	13	5.0
ไม่มีการรับรู้เลย	194	74.9

จากระดับการรับรู้เรื่องอนุสัญญาไซเตสที่ได้จากการประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอนุสัญญาไซเตส พบว่า ผู้มีการรับรู้ในระดับสูงส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 71.4 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 28.6 ส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 22 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 42.8 ส่วนใหญ่พักในหอพักเอกชน คิดเป็นร้อยละ 85.7 การเดินทางมาสถานศึกษาส่วนใหญ่โดยสารรถเอกสารถนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประจำทาง คิดเป็นร้อยละ 57.1 ค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน ส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 6,001 – 8,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.1 งานอดิเรกส่วนใหญ่ฟังเพลง คิดเป็นร้อยละ 23.7 ระยะเวลาที่รับรู้ส่วนใหญ่ผู้มีการรับรู้ในระดับสูงมีการรับรู้ต่ำกว่า 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 100 ช่องทางการรับรู้ส่วนใหญ่รับรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 38.5 สื่อที่รับรู้มากที่สุดส่วนใหญ่รับรู้จาก สื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 57.1 สื่อที่สนใจและติดตามมากที่สุดส่วนใหญ่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 57.1 สำหรับสื่อที่ต้องการให้นำเสนอมากที่สุดส่วนใหญ่เป็นวิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 71.4

ผู้มีการรับรู้ในระดับปานกลางส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 62.2 เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 37.8 ส่วนใหญ่มีอายุในช่วง 20 – 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.7 ที่พักอาศัยส่วนใหญ่พักอาศัยในหอพักเอกชน คิดเป็นร้อยละ 53.3 การเดินทางมาสถานศึกษาส่วนใหญ่โดยสารรถประจำทางและรถส่วนบุคคล คิดเป็นร้อยละ 28.9 ค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 3,001 – 6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 55.6 งานอดิเรกส่วนใหญ่ฟังเพลง คิดเป็นร้อยละ 29.5 ระยะเวลาที่รับรู้ส่วนใหญ่รับรู้ต่ำกว่า 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 62.2 ช่องทางการรับรู้ส่วนใหญ่รับรู้จากวิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 51.1 ส่วนต้องการให้นำเสนอทางวิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 44.4

การรับรู้ในระดับต่ำ ผู้มีการรับรู้ในระดับต่ำส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.5 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 38.5 ส่วนใหญ่มีอายุในช่วง 20 – 21 ปีและตั้งแต่ 22 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 46.2 ที่พักอาศัยโดยส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 61.5 การเดินทางมาสถานศึกษาส่วนใหญ่โดยสารรถประจำทาง รถส่วนบุคคลและอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 30.8 ค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน ส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายระหว่าง 3,001 – 6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 61.6 งานอดิเรกส่วนใหญ่ฟังเพลง คิดเป็นร้อยละ 27.6 ระยะเวลาที่รับรู้ส่วนใหญ่รับรู้ต่ำกว่า 6 เดือน คิดเป็นร้อยละ 46.1 ช่องทางการรับรู้ส่วนใหญ่รับรู้จากวิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 33.3 สื่อที่รับรู้มากที่สุดส่วนใหญ่รับรู้จากวิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 53.8 สื่อที่สนใจและติดตามมากที่สุดส่วนใหญ่สนใจวิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 69.2 สื่อที่ต้องการให้นำเสนอมากที่สุดส่วนใหญ่ต้องการให้วิทยุโทรทัศน์นำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 76.9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอนุสัญญาไซเตส

จากการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทำให้ได้ทราบถึงปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆ เกี่ยวกับการรับรู้ในเรื่องนี้ ดังนี้

ผู้ที่รับรู้เกี่ยวกับอนุสัญญาไซเตส ได้เสนอแนะให้มีการดำเนินคดีต่อผู้ที่กระทำผิดเกี่ยวกับข้อกฎหมายอย่างจริงจัง ให้มีการอนุรักษ์มากกว่าที่จะส่งเสริมการส่งออก ควรส่งเสริมงบประมาณเกี่ยวกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสัตว์ป่าและพันธุ์พืชของไทยอย่างจริงจัง และถ้าต้องการให้เป็นที่รู้จักมากกว่านี้ควรเผยแพร่ลงสู่ระดับสถาบันการศึกษาให้มากขึ้น ควรมีการเผยแพร่ข่าวสารแก่เยาวชนและปลูกฝังแนวคิดอนุรักษ์ เป็นต้น

ผู้ที่ไม่รับรู้เกี่ยวกับอนุสัญญาไซเตส ได้เสนอให้มีการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ ให้มีสื่อแนะนำเสนอให้มากขึ้นเพื่อจะได้รับรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระทางด้านนี้มากขึ้น ถ้าเป็นไปได้ควรประชาสัมพันธ์ทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ให้มากกว่าเดิม เป็นต้น

วิจารณ์ผลการศึกษา

จากการศึกษาการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง สามารถแปรผลได้ ดังนี้

จากข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่มีการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์เลย ถึงร้อยละ 74.9 ส่วนผู้ที่รับรู้คิดเป็นร้อยละ 25.1 และในจำนวนของผู้ที่รับรู้ มีผู้รับรู้ระดับปานกลางเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 17.4 รองลงมา คือ ผู้มีการรับรู้ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 5.0 และผู้มีการรับรู้ระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 2.7 จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการศึกษาในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มีการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์น้อยมาก โดยกลุ่มตัวอย่างที่ไม่รับรู้ส่วนใหญ่ไม่สนใจ คิดเป็นร้อยละ 26.6 ถือได้ว่ากลุ่มตัวอย่างปิดกั้นการรับรู้ (เสรี วงษ์มณฑา, 2534) เพราะเมื่อไม่สนใจแล้วก็ไม่ได้ติดตามข่าวสารต่างๆ หรือไม่รับสิ่งกระตุ้นเข้ามาในจิตใจ (ศุภร เสรีรัตน์, 2540) เป็นการป้องกันไม่ให้สิ่งกระตุ้นเข้าสู่กระบวนการรับรู้ เป็นต้น สำหรับผู้ที่มีการรับรู้ในระดับต่ำ อาจมีการรับรู้โดยไม่รู้ตัว (เสรี วงษ์มณฑา, 2534) โดยอาจจะได้ยินผ่านหรือได้ฟังจากการสนทนากัน

เอกสาร อึ้งบุคคผลอื่น ๆ ซึ่งตนเองไม่ได้สนใจนักหรือได้เห็นจากสื่อต่างๆ เพียงแค่พอมานี้ผ่านไปโดยที่ร่ำคา
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวเองก็ไม่รับรู้สิ่งนั้น เป็นต้น สำหรับผู้ที่รับรู้ในระดับปานกลางและระดับสูง อาจเกิดได้จากความเข้าใจที่เกิดจากสิ่งที่รับรู้ (ศุภร เสรีรัตน์, 2540)

สำหรับกลุ่มผู้รับรู้ทั้ง 3 ระดับนี้ พบว่าผู้รับรู้ในระดับสูงส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 71.4 ผู้มีการรับรู้ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 62.2 และผู้มีการรับรู้ในระดับต่ำ ส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง คิดเป็นร้อยละ 61.5 อายุ ผู้มีการรับรู้ในระดับสูงส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ 22 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 42.8 ส่วนผู้มีการรับรู้ในระดับปานกลางและระดับต่ำส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ย 20.5 ปี คิดเป็นร้อยละ 46.7 และ 46.2 ตามลำดับระดับการรับรู้ที่พักอาศัยผู้มีการรับรู้ในระดับสูงและระดับปานกลางส่วนใหญ่พักอาศัยในหอพักเอกชน คิดเป็นร้อยละ 85.7 และ 53.3 ตามลำดับระดับการรับรู้ มีเวลาติดตามข่าวสารตามสื่อต่างๆ มาก เพราะหอพักเอกชนส่วนใหญ่ไม่ไกลจากสถาบันฯ มากนัก กลุ่มตัวอย่างจึงไม่เสียเวลาในการเดินทาง ไป – กลับ และผู้มีการรับรู้ระดับต่ำส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ที่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 61.5 จึงอาจทำให้ไม่มีเวลาในการติดตามข่าวสาร เพราะโดยส่วนมากจะออกจากบ้านแต่เช้าและกลับถึงบ้านดึกสาเหตุหลักเพราะรถติด การเดินทางมาสถานศึกษา ผู้มีการรับรู้ในระดับสูงส่วนใหญ่โดยสารรถประจำทาง คิดเป็นร้อยละ 57.1 ผู้มีการรับรู้ในระดับปานกลางส่วนใหญ่โดยสารรถประจำทางและรถส่วนบุคคล คิดเป็นร้อยละ 28.9 และผู้มีการรับรู้ในระดับต่ำส่วนใหญ่โดยสารรถประจำทาง รถส่วนบุคคลและอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 30.8 ค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือน ผู้มีการรับรู้ในระดับสูงส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายระหว่าง 6,001 – 8,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 57.1 ส่วนผู้มีการรับรู้ในระดับปานกลางและระดับต่ำส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายระหว่าง 3,001 – 6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 55.6 และ 61.6 ตามลำดับระดับการรับรู้ งานอดิเรก ผู้มีการรับรู้ทั้ง 3 ระดับส่วนใหญ่ฟังเพลงเป็นงานอดิเรก คิดเป็นร้อยละ 23.7, 29.5 และ 27.6 ตามลำดับระดับการรับรู้ระยะเวลาที่รับรู้ส่วนใหญ่ทั้ง 3 ระดับการรับรู้มีระยะเวลาในการรับรู้น้อยกว่า 6 เดือน โดยเฉพาะผู้ที่มีการรับรู้ในระดับสูงทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนผู้มีการรับรู้ในระดับปานกลางและระดับต่ำส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 62.2 และ 46.1 ตามลำดับระดับการรับรู้ ช่องทางการรับรู้ ผู้มีการรับรู้ในระดับสูงส่วนใหญ่รับรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 38.5 ส่วนผู้มีการรับรู้ในระดับปานกลางและระดับต่ำรับรู้จากวิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 31.4 และ 33.3 ตามลำดับระดับการรับรู้ สื่อที่มีการรับรู้มากที่สุด ผู้มีการรับรู้ในระดับสูงส่วนใหญ่รับรู้จากสื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 57.1 ผู้มีการรับรู้ในระดับปานกลางและระดับต่ำส่วนใหญ่รับรู้จากวิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 51.1 และ 53.8 ตามลำดับระดับการรับรู้ สื่อที่สนใจและติดตามมากที่สุด ผู้มีการรับรู้ในระดับสูงส่วนใหญ่สนใจและติดตามสื่อสิ่งพิมพ์ คิดเป็นร้อยละ 57.1 ส่วนผู้มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การรับรู้ในระดับปานกลางและระดับต่ำส่วนใหญ่สนใจและติดตามสื่อวิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 55.5 และ 69.2 ตามลำดับระดับการรับรู้ แสดงว่าสื่อสิ่งพิมพ์มีรายละเอียดหรือเนื้อหาของอนุสัญญาดีกว่าสื่อวิทยุโทรทัศน์ เพราะสื่อวิทยุโทรทัศน์มีเวลาน้อยในการนำเสนอจึงไม่สามารถนำเสนอรายละเอียดค่อยๆ ได้มากนัก ส่วนสื่อสิ่งพิมพ์จะมีค่าใช้จ่ายน้อยกว่าจึงสามารถให้ข้อมูลหรือเนื้อหาสาระได้มากกว่า ดังนั้นผู้ที่มีการรับรู้ในระดับสูงส่วนใหญ่จะติดตามข้อมูลข่าวสารทางสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อที่ต้องการให้นำเสนอมากที่สุด ทั้ง 3 ระดับการรับรู้ส่วนใหญ่ต้องการให้สื่อวิทยุโทรทัศน์นำเสนอ คิดเป็นร้อยละ 71.4, 44.4 และ 76.9 ตามลำดับระดับการรับรู้ แสดงว่า สื่อวิทยุโทรทัศน์ยังนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องนี้ค่อนข้างน้อย

จะเห็นได้ว่าในสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังนักศึกษาในระดับปริญญาตรีมีการรับรู้ในเรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์น้อยมาก คิดเป็น 1 ส่วนใน 4 ส่วนของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสาเหตุที่ไม่มีการรับรู้เพราะ ไม่สนใจ คิดเป็นร้อยละ 48.5 จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ไม่รับรู้ 194 คน รองลงมา คือ เป็นเรื่องที่ไกลตัวเกินไป ไม่เคยติดตามข่าวสารทางสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วารสาร ไม่เคยติดตามข่าวสารสื่อต่างๆ เช่น วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต ไม่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันและอื่นๆ เช่น ไม่เคยได้ยิน ไม่มีเวลา เป็นต้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่านักศึกษาในสถาบันฯ ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้น้อยเกินไป และควรมีการส่งเสริมหรือประชาสัมพันธ์ในสื่อต่างๆ เช่น ทางวิทยุกระจายเสียงในสถานีที่ทางสถาบันฯ ได้จัดอยู่ หรือประชาสัมพันธ์ทางสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือแกงส้ม หรือหนังสือพิมพ์สารส้มที่ทางสถาบันฯ ได้จัดทำขึ้น เพื่อแจกจ่ายให้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ กับนักศึกษาในสถาบัน

จากการศึกษาการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ทำให้ทราบว่าสื่อในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น เหล่านี้มีส่วนสำคัญที่ทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษารับรู้หรือไม่รับรู้เกี่ยวกับเรื่องอนุสัญญาฯ นี้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

(Conclusions and Recommendations)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง โดยเก็บข้อมูลจากนักศึกษาทุกคณะรวมทั้งนักศึกษาจากวิทยาเขตชุมพรที่ศึกษาสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง จำนวน 259 คน จากจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 10,661 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างเป็นแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน ซึ่งผลการศึกษารูปได้ ดังนี้

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาร่วมใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 56.8 มีอายุระหว่าง 20 – 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.6 ศึกษาอยู่ในคณะวิศวกรรมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 42.5 พักอาศัยในหอพักเอกชน คิดเป็นร้อยละ 58.3 เดินทางมาสถานศึกษาโดยการโดยสารรถประจำทาง คิดเป็นร้อยละ 37.1 มีค่าใช้จ่ายในแต่ละเดือนอยู่ระหว่าง 3,001 – 6,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 49.0 และ ร้อยละ 26.8 ฟังเพลงเป็นงานอดิเรก

ประเมินการรับรู้เรื่องอนุสัญญาไซเตส

ผู้ที่รับรู้เรื่องอนุสัญญาไซเตส คิดเป็นร้อยละ 25.1 ผู้ที่ไม่รับรู้เรื่องอนุสัญญาไซเตส คิดเป็นร้อยละ 74.9 สำหรับผู้รับรู้อายุระยะเวลาการรับรู้ส่วนใหญ่มีการรับรู้น้อยกว่า 6 เดือน ร้อยละ 61.5 ช่องทางการรับรู้ส่วนใหญ่มีการรับรู้จากวิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 66.2 สื่อที่รับรู้มากที่สุดส่วนใหญ่ คือ วิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 49.2 สื่อที่สนใจและติดตามมากที่สุดส่วนใหญ่ คือ วิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 56.1 สื่อที่ต้องการให้นำเสนอมากที่สุดส่วนใหญ่ คือ วิทยุโทรทัศน์ คิดเป็นร้อยละ 52.3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอนุสัญญาไซเตส

กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษามีการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ทั้งหมด 65 คน ผลการศึกษา พบว่า วัตถุประสงค์ของอนุสัญญาไซเตส กลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ส่วนใหญ่ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 83.1 อนุสัญญาไซเตสเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร กลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ส่วนใหญ่ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 81.5 ความหมายและคำแปลชื่อ กลุ่มตัวอย่างที่รับรู้ส่วนใหญ่ตอบถูก คิดเป็นร้อยละ 80.0 และประเทศไทยเคยได้รับบทบาทใดในองค์การอนุสัญญาที่มีผู้ตอบถูกน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 13.8

เมื่อพิจารณาแล้วสามารถสรุปการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ มีการรับรู้ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 17.4 มีการรับรู้ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 5.0 มีการรับรู้ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 2.7 และไม่มีการรับรู้เลย คิดเป็นร้อยละ 74.9

ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องอนุสัญญาไซเตส

จากการศึกษาข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ มีปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการรับรู้เรื่องอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ พบว่า ผู้ที่รับรู้เกี่ยวกับอนุสัญญาไซเตส ได้เสนอแนะให้มีการดำเนินคดีต่อผู้ที่กระทำผิดเกี่ยวกับข้อกฎหมายอย่างจริงจัง ให้มีการอนุรักษ์มากกว่าที่จะส่งเสริมการส่งออก ควรส่งเสริมงบประมาณเกี่ยวกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูสัตว์ป่าและพันธุ์พืชของไทยอย่างจริงจัง และถ้าต้องการให้เป็นที่รู้จักมากกว่านี้ควรเผยแพร่ลงสู่ระดับสถาบันการศึกษาให้มากขึ้น ควรเผยแพร่ข่าวสารแก่เยาวชนและปลูกฝังแนวคิดอนุรักษ์ เป็นต้น ผู้ที่ไม่รับรู้เกี่ยวกับอนุสัญญาไซเตส ได้เสนอให้มีการประชาสัมพันธ์และให้ความรู้ในเรื่องต่างๆ ให้มีสื่อแนะนำให้มากขึ้นเพื่อจะได้รับรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสาระทางด้านนี้มากขึ้น ถ้าเป็นไปได้ควรประชาสัมพันธ์ทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ให้มากกว่าเดิม เป็นต้น

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานวิจัย

จากข้อมูลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการดำเนินงานวิจัย ปัญหาที่พบ คือ ผู้ตอบแบบสอบถามเร่งรีบเกินไป ดังนั้น ในการทำแบบสอบถามครั้งต่อไป ผู้ทำการวิจัยควรใช้เวลาแก่ผู้ตอบแบบสอบถามในการตอบแบบสอบถาม อีกประการหนึ่ง ควรเลือกเวลาและสถานที่ที่เหมาะสมในการให้กลุ่มตัวอย่างทำการตอบแบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง

คมศร วงศ์รักษา. 2531. ผลกระทบของมลภาวะสิ่งแวดล้อมจากโรงงานอุตสาหกรรมต่อพฤติกรรมของประชาชนในเขต ตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.

จำเนียร ช่างโชติ, จิตรา วสุวานิช และจันทมาศ ชื่นบุญ. 2516. จิตวิทยาและการรับรู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

ชีวิตคุณภาพ. 2547. "ไทยแปปี่สรุปไซเตส โลมา-กล้วยไม้ สมหวัง". มติชน. (14 ตุลาคม 2547) : 10.

ช่อทิพย์ ต้นทวี. 2532. การรับรู้และความตระหนักเกี่ยวกับการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงในเคหะสถานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล.

"ไซเตส CITES". มปป. ออนไลน์[เข้าถึงได้จาก]: <http://www.forest.go.th/Cites/convention/history.htm>. [2547, สิงหาคม 15]

"ไซเตส (cites) กับประเทศไทย". 2543. ออนไลน์[เข้าถึงได้จาก]: <http://www.sabuy.com/anuruk/data/index003.html>. [2547, สิงหาคม 9]

"เที่ยวอนุรักษ์". 2546. ออนไลน์[เข้าถึงได้จาก]: http://travel.mweb.co.th/anuruk/anuruk_01161.html. [2547, สิงหาคม 9]

"บัญชีแนบท้ายที่ 2". มปป. ออนไลน์[เข้าถึงได้จาก]: www.doa.go.th/data-agri/03_REGULATION/Seed/Cites/html/sara.htm. [2547, กรกฎาคม 20]

บุญธรรม จิตตอนันต์. 2540. การวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ประนอม สโรชมาน. 2524. จิตวิทยาทั่วไป ฉบับที่ 2. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

"พืชอนุรักษ์ในบัญชี CITES". 2545. ออนไลน์[เข้าถึงได้จาก]: http://www.doa.go.th/data-agri/03_REGULATION/Seed/Cites/html/plant_thai_app.htm. [2547, กันยายน 12]

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531. วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: เจริญผล.

"ระบบควบคุมตามอนุสัญญาฯ". 2547. ออนไลน์[เข้าถึงได้จาก]: http://www.dnp.go.th/Cites/convention/system_1.htm. [2547, กรกฎาคม 20]

ลักขณา สิริวัฒน์. 2530. จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารอ้างอิง (ต่อ)

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ , ลัทธิต ศิริวะระมย์, สมชาย หิรัญกิตติ และ ชวลิต ประภาวนนท์. 2540. การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ: วิสิทธิ์พัฒนา จำกัด.

ศุภร เสรีรัตน์. 2540. พฤติกรรมผู้บริโภค. กรุงเทพฯ: ดอกหญ้า.

สมัย จิตหมวด. 2520. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์รามคำแหง.

“สารานุกรมเรื่อง CITES”. มปป. ออนไลน์[เข้าถึงได้จาก]: http://www.cites.org/eng/news/meetings/CoP13_dates.shtml. [2547, ตุลาคม 16]

สุโท เจริญสุข. 2520. จิตวิทยา สำหรับอุดมศึกษาปัญญาชน. กรุงเทพฯ. : ศูนย์การพิมพ์.

เสรี วงษ์มณฑา. 2534. การวิจัยสำหรับนักโฆษณา. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์ จำกัด.

สมศักดิ์ รักไพบุลย์สมบัติ. 2534. ไซเตสกับการแบนกล้วยไม้เมืองไทย. มปป.: มปป.

“สำนักคุ้มครองพันธุ์พืช”. 2546. ออนไลน์[เข้าถึงได้จาก]: www.doa.go.th/learning/jan-fer_46/cites.html. [2547, ตุลาคม 25]

“environNET”. 2003. ออนไลน์[เข้าถึงได้จาก]: <http://www.environnet.in.th/evdb/law/national/resources/>. [2547, กรกฎาคม 27]

“Fernsiam”. มปป. ออนไลน์[เข้าถึงได้จาก]: <http://fernsiam.freesevers.com/Article/A-01015-CITES.html>. [2547, กรกฎาคม 16]

“Welcom to CITES”. 2004. ออนไลน์[เข้าถึงได้จาก]: http://www.cites.org/common/directy/e_directy.html. [2547, ตุลาคม 22]

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามและแบบทดสอบเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การรับรู้เรื่องอนุสัญญาไซเตส (CITES) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีสถาบันเทคโนโลยี
พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ชื่อผู้วิจัย

นางสาวรัตติกาล เพ็ชรสังหาร

ภาควิชาเทคนิคเกษตร คณะเทคโนโลยีการเกษตร สถาบันเทคโนโลยี

พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้สำหรับนักศึกษาทุกคนที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
2. แบบสอบถามมีทั้งหมด 4 ตอน
ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ประเมินการรับรู้เรื่องอนุสัญญาไซเตส
ตอนที่ 3 ประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอนุสัญญาไซเตส
ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องอนุสัญญาไซเตส
3. กรุณาอ่านคำชี้แจงในแต่ละตอนของแบบสอบถามให้ละเอียดและตอบแบบ
สอบถามทุกข้อเพื่อความสมบูรณ์ของข้อมูลที่จะนำไปประกอบงานวิจัยซึ่งจะ
เป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย (✓) ลงใน () หรือเติมข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ..... ปี

3. ปัจจุบันท่านกำลังศึกษาอยู่ในคณะ

() คณะศึกษาศาสตร์ สาขา.....

() คณะวิทยาศาสตร์ สาขา.....

() คณะเทคโนโลยีการเกษตร สาขา.....

() คณะศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม สาขา.....

() คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขา.....

() คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขา.....

() โครงการคณะอุตสาหกรรมเกษตร สาขา.....

4. ปัจจุบันท่านพักอาศัยอยู่ที่

() หอพักสถาบัน

() หอพักเอกชน

() บ้าน

() อื่นๆ โปรดระบุ.....

5. ท่านเดินทางมาสถานศึกษาด้วยวิธีใด

() เดิน

() รถไฟ

() รถโดยสารประจำทาง

() รถส่วนบุคคล

() อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. ค่าใช้จ่ายของท่านในแต่ละเดือน

() น้อยกว่า 3,000 บาท

() 3,000 – 6,000 บาท

() 6,000 – 8,000 บาท

() 8,000 – 10,000 บาท

() มากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป

7. งานอดิเรก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() เล่นดนตรี

() กีฬา

() ดูภาพยนตร์

() ฟังเพลง

() เที่ยวต่างจังหวัด

() อ่านหนังสือ

() อื่นๆ โปรดระบุ.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ประเด็นที่ 1 เรื่อง อนุสัญญาไซเตส

8. อนุสัญญาไซเตส (CITES) หรือไม่

() ไม่รู้ (กรุณาข้ามไปตอบข้อ 35)

9. อนุสัญญาไซเตส (CITES) มานานเท่าใด

() 1 เดือน

() 1 ปี

() 1 ปี

() มากกว่า 2 ปีขึ้นไป

10. อนุสัญญาไซเตส (CITES) ได้อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

() เพื่อน

() เพื่อน

() นักวิชาการ

() นักวิชาการ

() วิทยุกระจายเสียง

() วิทยุกระจายเสียง

() อินเทอร์เน็ต

() อินเทอร์เน็ต

.....

11. อนุสัญญาไซเตส (CITES) จากสื่อใดมากที่สุด

() วิทยุกระจายเสียง

() วิทยุกระจายเสียง

() อินเทอร์เน็ต

() อินเทอร์เน็ต

.....

12. สื่อที่ประชาชนจะติดตามในการรับรู้เรื่องไซเตส (CITES) มากที่สุดคือสื่อใด

() วิทยุกระจายเสียง

() วิทยุกระจายเสียง

() อินเทอร์เน็ต

() อินเทอร์เน็ต

.....

13. หน่วยงานหรือสื่อใดนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องไซเตส (CITES) มากที่สุด

() วิทยุกระจายเสียง

() วิทยุกระจายเสียง

() อินเทอร์เน็ต

() อินเทอร์เน็ต

.....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 ประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องอนุสัญญาไซเตส

14. ท่านรู้หรือไม่ว่าไซเตส (CITES) เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร

- () การค้าสัตว์เศรษฐกิจ () ความหลากหลายทางชีวภาพ
() การค้าสัตว์ป่าและพืชป่า () การค้าพืชเศรษฐกิจ

15. ท่านรู้ความหมายและคำแปลชื่อของไซเตส (CITES) หรือไม่

- () องค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล
() อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ
() อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์
() อนุสัญญาว่าด้วยการค้าพืชเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

16. ท่านรู้หรือไม่ว่าไซเตส (CITES) มีวัตถุประสงค์เพื่ออะไร

- () เพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ
() เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรที่มีชีวิตในโลกโดยเน้นชนิดที่ใกล้จะสูญพันธุ์
() เพื่อแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียม
() เพื่อการค้าขายพืชทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

17. ท่านรู้หรือไม่ว่าไซเตส (CITES) มีกี่ประเทศที่เป็นประเทศภาคีสมาชิก

- () 114 ประเทศ () 166 ประเทศ
() 233 ประเทศ () 235 ประเทศ

18. ประเทศไทยเคยได้รับบทบาทใดในองค์กรอนุสัญญาไซเตส (CITES)

- () คณะกรรมการด้านสัตว์ () คณะกรรมการด้านพืช
() คณะกรรมการประจำ () คณะเลขาธิการ

19. ท่านรู้หรือไม่ว่าแต่ละบัญชีแนบท้ายหมายเลข 1 มีใจความสำคัญว่าอย่างไร

- () ชนิดพันธุ์ที่ห้ามทำการค้าโดยเด็ดขาด ยกเว้นกรณีพิเศษ
() ชนิดพันธุ์ที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายของประเทศใดประเทศหนึ่ง
() ชนิดพันธุ์ที่ยังไม่ถึงกับใกล้จะสูญพันธุ์อนุญาตให้ทำการค้าได้ แต่ต้องมีการควบคุม
() ชนิดพันธุ์ที่สามารถทำการค้าขายได้อย่างเสรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

20. ท่านรู้หรือไม่ว่าแต่ละบัญชีแนบท้ายหมายเลข 2 มีใจความสำคัญว่าอย่างไร
- () ชนิดพันธุ์ที่ห้ามทำการค้าโดยเด็ดขาด ยกเว้นกรณีพิเศษ
 - () ชนิดพันธุ์ที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายของประเทศใดประเทศหนึ่ง
 - () ชนิดพันธุ์ที่ยังไม่ถึงกับใกล้จะสูญพันธุ์อนุญาตให้ทำการค้าได้ แต่ต้องมีการควบคุม
 - () ชนิดพันธุ์ที่สามารถทำการค้าขายได้อย่างเสรี
21. ท่านรู้หรือไม่ว่าแต่ละบัญชีแนบท้ายหมายเลข 3 มีใจความสำคัญว่าอย่างไร
- () ชนิดพันธุ์ที่ห้ามทำการค้าโดยเด็ดขาด ยกเว้นกรณีพิเศษ
 - () ชนิดพันธุ์ที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายของประเทศใดประเทศหนึ่ง
 - () ชนิดพันธุ์ที่ยังไม่ถึงกับใกล้จะสูญพันธุ์อนุญาตให้ทำการค้าได้ แต่ต้องมีการควบคุม
 - () ชนิดพันธุ์ที่สามารถทำการค้าขายได้อย่างเสรี
22. ท่านรู้หรือไม่ว่ากล้วยไม้สกุลรองเท้านารีจัดอยู่ในบัญชีแนบท้ายหมายเลขใด
- () บัญชีแนบท้ายหมายเลข 1
 - () บัญชีแนบท้ายหมายเลข 2
 - () บัญชีแนบท้ายหมายเลข 3
 - () ทั้งบัญชีหมายเลข 1 และ 2
23. ท่านรู้หรือไม่ว่าไซเตส (CITES) มีคณะทำงานกี่คณะ
- () 1 คณะ
 - () 2 คณะ
 - () 3 คณะ
 - () 4 คณะ
24. ท่านรู้หรือไม่ว่ามีมาตรการให้จัดการประชุมเพื่อรายงานผลกี่ปีต่อครั้ง
- () 1 ปี/ครั้ง
 - () 2 ปี/ครั้ง
 - () 3 ปี/ครั้ง
 - () 4 ปี/ครั้ง
25. ท่านรู้หรือไม่ว่าประเทศไทยเป็นสมาชิกอันดับที่เท่าใด
- () 75
 - () 80
 - () 85
 - () 90
26. ท่านรู้หรือไม่ว่ามีส่วนราชการหรือหน่วยงานในประเทศไทยกี่ส่วนที่เกี่ยวข้อง
- () 1 หน่วยงาน
 - () 2 หน่วยงาน
 - () 3 หน่วยงาน
 - () 4 หน่วยงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

27. ท่านรู้หรือไม่ว่ามีกฎหมายกี่ฉบับที่เกี่ยวข้องกับไซเตส (CITES)
- () 1 ฉบับ () 2 ฉบับ
() 3 ฉบับ () 4 ฉบับ
28. ท่านคิดว่าไซเตส (CITES) ช่วยประเทศไทยมากที่สุดในเรื่องใด
- () การค้าสัตว์เศรษฐกิจ () การค้าและการอนุรักษ์
() การค้าพืชเศรษฐกิจ () ความหลากหลายทางชีวภาพ
29. ท่านรู้หรือไม่ว่าในการประชุมครั้งที่ 13 ประเทศไทยเสนอให้มีการถอดกล้วยไม้ลูกผสมออกจากบัญชีอนุรักษ์ เพื่อให้สามารถเปิดค้าขายอย่างเสรีได้ ที่ประชุมได้มีมติการรับรองข้อเสนอของไทยแต่ให้ยกเว้นกล้วยไม้ลูกผสมกี่ชนิด
- () 3 ชนิด () 5 ชนิด
() 7 ชนิด () 9 ชนิด
30. ในการประชุมครั้งที่ 13 นอกจากกล้วยไม้ลูกผสมแล้วยังมีข้อเสนอใดที่ได้รับการรับรองจากที่ประชุม
- () ปลาฉลามมิงค์ () ปลาฉลามหัวหู
() ลิงอุรังอุตัง () หยกและไพลีเซียน
31. สิ่งที่ได้จากการเสนอให้ถอดกล้วยไม้ลูกผสมออกจากบัญชีอนุรักษ์มีด้านใดบ้าง
- () สามารถค้าขายได้อย่างเสรี
() ด้านอุตสาหกรรมการส่งออกดอกกล้วยไม้
() ด้านอุตสาหกรรมการส่งออกต้นกล้วยไม้
() ทุกข้อที่กล่าวมา
32. ในการประชุมครั้งที่ 13 ประเทศญี่ปุ่นได้เสนอให้ลดชั้นบัญชีของชนิดพันธุ์ใด
- () ปลาโลมาขาวเทา () ปลาฉลามมิงค์
() ปลาฉลามหัวหู () ปลาฉลามเกลบครีบดำ
33. ท่านรู้หรือไม่ว่าการประชุมครั้งที่ 13 ปลาโลมาอิรวดี ได้ถูกย้ายไปอยู่ในบัญชีแนบท้ายหมายเลขใด
- () บัญชีแนบท้ายหมายเลข 1 () บัญชีแนบท้ายหมายเลข 2
() บัญชีแนบท้ายหมายเลข 3 () ไม่ได้รับการอนุมัติให้ย้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

34. สัตว์ในสวนสัตว์ซาฟารี เวิลด์ ที่มีปัญหาคือสัตว์ชนิดใด

- () ปลาโลมา () แมวน้ำ
() ลิงอุรังอุตัง () เสือ

(กรุณาข้ามไปตอบตอนที่ 4)

35. สาเหตุที่ท่านไม่รู้เกี่ยวกับไซเตส (CITES) (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- () ไม่สนใจ
() ไซเตส (CITES) ไม่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน
() เป็นเรื่องที่ไกลตัวเกินไป
() ไม่เคยติดตามข่าวทางสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ นิตยสาร วาสาร
() ไม่เคยติดตามข่าวทางสื่อต่างๆ เช่น วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์
อินเตอร์เน็ต
() อื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับอนุสัญญาไซเตส

ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับไซเตส

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านในการตอบแบบสอบถาม
รัตติกาล เพ็ชรสังหาร
ผู้ทำการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

ในการทำการวิจัยในครั้งนี้ ได้เริ่มดำเนินงานตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ. 2547 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2548 รวมระยะเวลาทั้งหมด 7 เดือน

ตารางผนวกที่ 1 ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

คณะ	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.
ศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูล	←→						
จัดทำโครงร่างปัญหาพิเศษ		←→					
สร้างแบบสอบถาม			←→				
สอบโครงร่างปัญหาพิเศษ				←→			
เก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม					←→		
วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย						←→	
สอบปัญหาพิเศษ และส่งรูปเล่ม							←→

งบประมาณในการดำเนินงาน

งบประมาณในการทำวิจัยในครั้งนี้ มีดังนี้

1. ค่าถ่ายเอกสาร	1,500 บาท
2. ค่าพิมพ์งาน	2,000 บาท
3. ค่ายานพาหนะ	500 บาท
4. ค่ารูปเล่มรายงาน	1,000 บาท
รวม	5,000 บาท

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้